

සම්මොභ්‍යාසනී

SAMMŌHA - NĀSANI.

BY

KŌDĀGODA UPASĒNA,

MAHA THERA.

MEMBER OF THE COMMITTEE AND ARBITRATOR IN VINAYA LAW

OF RAMANNA SECT OF BHIKKHUS, MEMBER OF THE

COMMITTEE ON ORIENTAL STUDIES AND

PRINCIPAL OF SADDHARMODAYA

PIRIVENA, WALAPOLA,

PANADURA.

ACKNOWLEDGED

BY

Pandit W. D. C. Wagiswara,

M. R. A. S. (C.B.), M. C. O. S. etc.

PUBLISHED

BY

MUHANDIRAM RICHARD PEIRIS GUNAWARDHANA.

GORAKAPOLA WALAWWA,

PANADURA.

MAHA-BODHI PRESS.

2454 B.C.

1911 C.E.

විඤ්ඤාපනං සමමොගනාසනී.

ටීටිං-විසෙසෙන මුඤ්ඤානං සමමොගො සමමොගං නාසෙනී එත්ථ එතායානී වා-සමමොගනාසනී-යෙ හි කෙවි සඬ්චෙට්ඨි රූප කෙසු යානෙසු සමමුද්දා ජනා ඉමයමිං පකරණෙ ගහණධාරණාදි වසෙන නියුතතා තෙසමිදං සමමොගඡුලං නාසෙනී කාරණභූතා යෙතාය ගත්ථරවනාය වා නාසෙනීත්තත්ථො.

කිමාරබ්භ කිමාගමොයං ගණො රතීතො “හි? සකලලොක සිව ඛකරස්ස සනරුමරලොකකමලාකරෙකදිවාකරුයමානස්ස අවතාකං සමොසමබ්බධස්ස ඛිනිපරිතිබ්බාණතො චතුස්සතායිකානං චිත්තං වස්සසහස්සානමුපරි පඤ්චනිංසනිමෙ සංවච්ඡරෙ නිකමනීයමාසෙ කාලපකඛසතනමීයං බුධවාරෙ-ලඛිකාදීපෙ කොළුමෙනගරතො යොජනමහනකෙ දකඛ්ණදිසාභාගෙ පතිසිතෙ පාණදුර නාම තගරෙ රහතකෙතුමහාවිහාරෙ ධම්මං දෙසෙනෙනන අවුර පකකෙනෙන රුමඤ්ඤනිකායිකසංඝකො අම්බලමීගොඩ දෙවා නඤ්ඤමහාචෙරෙන පකාසිතානි දුස්සිලොපට්ඨානාදීනි ඡයානානි නිස්සාය සංසයපපනෙනති තත්ථ යථාධම්මවිනිච්ඡයං ඡනිතුකාමෙති සොගතෙති යාවිතානං අමරපුරනිකායිකානඤ්ඤව රුමඤ්ඤනිකා යිකානඤ්ඤ චෙරුනමනනරෙ විවාදෙ උප්පනෙනා තොති.

තයමිං බොපන විවාදෙ අමරපුරනිකායිකානං පකෙඛ දෙවා නඤ්ඤකොතෙ තෙසං දයකෙසු-ඩබ්බිති. මාත්තුවෙල් ප්‍රනායු නාමෙ කො පටානොපාසකොම, රුමඤ්ඤනිකායිකානං පකෙඛ-සුමණ්ණ ජෙහායායගඞ්ඨිචෙට්ඨමමකිනති පාදෙව තෙසං දයකෙසු රොමා නිස් පිපිස් වණ්ණකුලසුරිය ගුණවඩන නාමාමචෙවාමා “හි ඉමෙ කිව්වකාරිතො අනෙසුං, පකනියාපි දබ්බඡනිකො යො ගුණවඩනා මචෙවා “පුබ්බෙ කිර ලඛිකාදීපෙ තත්ථ තත්ථ ගාමනිගමාදිසු අනෙ කෙති ගහට්ඨපබ්බජ්තෙති ආරධ්විවාදනං යෙභුයෙත්ත විනිච්ඡයං අප්පායොව අඤ්ඤමඤ්ඤං ජයසොසමත්තමෙව පකාසෙසුං තාදිස මිඛොලාරිකභාවං පාපුණ්ණිතුං තෙසමොකාසං න දස්සාමි ධම්මවිනි ච්ඡය මෙව පාකටං කාරුපෙස්සාමිති” විනෙනත්වා තදුභයනිකායික චෙරුප්පමුඛෙ බහවො යනකො වෙව-ගහට්ඨමකාජනෙව එකත්ථ සනනිපාතාපෙයො උභයනිකායිකානං චෙරුනඤ්ඤව දයකානඤ්ඤ

සමානවිෂ්කූමාදය තසම්. වාදවිනිවිෂ්කූමාදය යුහනායුහනිමුපපරිකනි
 න්‍යාය ලොකාගමනිනිසුෂ්කෙති තෙරසති ජනෙති ගහභසමිතිං
 යොජෙතියා පුන උභයතිකාසිකානං සමානවිෂ්කූමාදය තසම් විවා
 දසු කරණාකාරං දසෙය්‍යමා උභිනනං සාධාරණ වචනාපිධිං
 සමාදෙය්‍යා දෙතුති තායගහභසමාය නියාදෙසි, සා පිබො ගහට්ඨ
 සහා තමායාවනං සමපට්ඨමිතියා තසම්. විවාදෙ උභයපක්ෂිකෙති
 පටිපජ්ජනබ්බාකාරං දසෙය්‍යමා සබ්බසාධාරණං සොළසව්වජ්‍යා
 විධිං සමාදෙය්‍යා අදසි, අථබො තෙන ගුණවධිනාමචෙවන “ඵට
 මෙතසම්. විවාදෙ හදනෙතති පටිපජ්ජනබ්බාන” ආරුහිතා රුමසුසු
 නිකාසිකා මහාථෙරදසො ධම්මවිනයධරා බහවො හිඤ්ඤා පාණ්දුර
 නගෙර වාචකාපිඨියං අගයභාරුණාරනනමිහාමෙතිශාග්මං
 සනතිපතියා තාති ඡවිවාදධ්‍යානාති පාලාධිකථාදීති සංසදෙය්‍යා
 යථාධම්මවිනිවිෂ්කූමාදය ලිඛිතා නායකත්තෙරපමුඛානං ඡනනං මහා
 ථෙරනං හත්ඨසුසු පතිධ්‍යාපෙය්‍යා ගුණවධිනාමචෙවසු හත්ඨ
 අදංසු, සො පනාමචෙවො තං විනිවිෂ්කූමෙතං ගහෙතියා මහතා
 පරිවාරෙන සසිං අමරපුරතිකාසිකානං ථෙරනං සනතිකං පාපුණ
 නන්‍යාය නියමිතධ්‍යාන මගමාසි, තද් දෙව්‍යානදත්තෙරෙ පරාජයං
 අනිවිෂ්මානො පුබ්බපට්ඨසුසු අසමාදෙතො නියමිතධ්‍යානමපි
 අපාපුණිතො පටිනිවහො වාහොසි.

අථ ගහට්ඨසහාය සාමාජිකභූතා බුබ්බසාසාමහාසුරසෙනාපති
 ඇමි.ධම්මරතන සුධිසප්පමුඛා තෙරසජනා සනතිපතියා තසම් විවා
 දසු ආදිතො පධ්‍යාය සබ්බං පවතති. උභයපක්ෂිකානං ලෙඛනානු
 සාරෙන මුද්‍රපෙය්‍යා පකාසෙත්තුං තසාසහාය ලිපිකාරධුරකිරසු
 ඛබ්බිලිම. ඩී. සී. වාමසුග්ගිධානසු සුධිසසු නියාදෙසු, අථ
 තසානුමතියා පී. ජී. පිපිස් නාමිකෙන සොගතෙන තං සබ්බං
 පවතති. සබ්බසෙය්‍යා පාණ්දුරේ අභිනවවිවාදෙති නාමෙන පොජ්ඣ
 කං මුද්‍රපෙය්‍යා පකාසිතමෙව.

අථ තසම්. විවාදෙ ධම්මවිනයධරානං මර්මමිකාමහාථෙර
 නමපි අජ්ඣාසයං ඡනිතුකාමො සො ගුණවධිනාමචෙවො චෙතිය
 වදනාද්‍යන්‍යාය ලිඛිතාදීපං සමපනනං පසුසුග්ගිසිපිසබ්බමධජමහා
 බ්බමග්ග්ගිසිපිසබ්බමධජමහා ථෙරපාදං අභයකරුණාරනන
 මහාචෙතිශාග්මං සමාදෙය්‍යා ගරුචිතතිකාරබහුමානපුරසුසුරෙ
 චතුපථවයෙන සබ්බසෙය්‍යා තාති විවාදධ්‍යානාති මාගධිහාසමාසෙ
 පාපෙය්‍යා පුච්ඡි, ඵට්ඨං පුසො සමානො සො මහාථෙරෙ සකරධ්‍යං
 පටිනිවහනිතාතමාරබ්බ දුසසිලදාහාදිවිනිවිෂ්කූමාදයං ගජං මාගධි
 හාසාය සමාදෙය්‍යා මර්මකෙතෙති මුද්‍රපෙය්‍යා ලිඛිතාදීපමපි
 පෙසෙසි, යෙතුග්ගෙන තසම්. විනිවිෂ්කූමාදය සද්දසුමානානං සබ්බං

දුබලදත්තනොමච්චිධානානං පටිග්ගහණේ දුක්ඛරහාවො ආචරියං සුවණ්ණභේතසාසනං සිරිපවරධම්මකිත්තිපාදෙන පුන නිවේදිතොපි සො මහාථෙරො තත්ථ අප්පච්චයම්බෙ පකාසෙසි, අථ තස්මිං විනිච්ඡයෙ දිස්සමානාති ආගමවිරෝධධානාති පාකථිකතාති.

අපරහාගෙපන සො ධම්මකිත්තිපාදෙ වෙනියවඤ්ඤාදායකාය මරමථද්ධං සම්පන්නො සමානො තෙසං තෙසං ධම්මවිනයධර්මං මහාථෙරානං සන්තිකං පඤ්චා ධම්මවිනයධානාති පුච්ඡන්නො රාමඤ්ඤරථෙය් උපුච්ඡනගරෙ කංකුනානමහාවිහාරධිවාසිනංසාධි කථෙපිමකතානසමෙකභාවප්පන්නං උක්ඛංචංසමාලාමහානායක ථෙරපාදං උපසඤ්ඤාමිත්වා තස්මිං දුස්සිලදානාදිවිනිච්ඡයෙ ආගතාති සමයාසමධානාති චෙව අඤ්ඤාති ච කතිපයාති විවාදධානාති ආරභ්වාදසපඤ්ඤා පුච්ඡි, අථ බො සො මහාථෙරො තෙසං පඤ්ඤානං වෙයසාකරණේ අනුතො ධම්මනොවාසිතුනං සිවිතො සලලාලඤ්ඤාරථෙරං නියොජෙසි.

සො බොපන පත්තලඤ්ඤා සන්ධාගමකොට්ඨෙ උජ්ජි කුක්කු වවතො සිකඛාකාමො උක්ඛංචංසමාලාමහානායකථෙරවරො ලඤ්ඤාදිපෙ වාචකාගිණේ විජේජාතාසපරිවෙණාධිපතිනො අමර පුරගණපාමොකඛස්ස ඤ්ඤාතිලක නායකථෙරස්ස උපජ්ඣායො සමානො ලඤ්ඤිකානං වුලගණ්ඨතිකාසිකානං මුලිකථෙරො වා තොසි, කොසලලාලඤ්ඤාරථෙරංසි සුතවතාදිගුණසම්පන්නො මරමරථෙය් චෙව ලඤ්ඤාදිපෙ ච පාකවො තාදිසොව මහාථෙරො, “සාධුජනප්පසාදනිකාණෙ පන දෙවානඤ්ඤාණෙරොපි රාමඤ්ඤ රථං පඤ්ඤා තස්ස මහාථෙරස්ස ආරාමෙපි වසන්නො ධම්මවිනයං පරියාපුණ්ඨි” ති තතො ඉධාගතානං සන්තිකෙ සුතචෙව.

සායං කොසලලාලඤ්ඤාරථෙරො සකාචරියථෙරවරස්ස වචනං සම්පට්ඨිත්වා තෙ වාදස පඤ්ඤා විස්සජේජන්නො සාධුපඤ්ඤා පුරණි නාමගන්තං රචයිත්වා තස්ස උක්ඛංචංසමාලාමහාථෙරස්ස සන්තිකෙ ආදිතො පථියාය යාවපරියොසානං වාචෙත්වා තෙනාපි මහාථෙරෙන “ධම්මවිනයානුකුලො වහාසං විනිච්ඡසො”ති පටිග්ගහිතං සමානං තස්ස ධම්මකිත්තිපාදස්ස සන්තිකං පෙසෙසි, පෙසෙත්වා ච පන මරමමදෙසිකානමන්ධාය පඨමා තං පාළිමත්ත මෙව පුන මරමමහාසායාහිසඤ්ඤානෙත ව්‍යාඛ්‍යානෙන ච සභිං මුද්දපෙත්වා ලඤ්ඤාදි.මපි පෙසෙසි, අථ පනමෙතති මුත්තනං ගහඨං පබ්බජිතානමජේඤ්ඤානං පටිච්ච සො සීයලකඛරෙති මුද්දපිතො වා තොසි, තම්දං සාධුපඤ්ඤාපුරණිනාමගන්තමාරභ්වා දෙපානඤ්ඤාණෙරො සාධුජනප්පසාදනි නාමිකං සාරමහිකං ගන්තං රචයිත්වා අඤ්ඤා

සමිදි සිසාවකුදු ගතානං සපරනෙකාසිකානං ථෙරාදීනං දසොක්ඛා
 මුද්දපෙක්ඛා ලභිකාරාවකුදු මරමමාදිදෙසිකානං ගහං ධර්මචරිතා
 නං පාකටං කත්වා අමුඛාකමපි මනිප්පවජ්ජාපුරස්සරො ලොබනෙන
 සසිං තතො දසපොත්ථකාති පෙසෙසි අකුසලසමිදි නො මනා ථෙර
 රානං දනන්ධාය, තමට්ලොකෙනානානං නො පසුකුසලිත් අප්ප
 කකුසලිත් ධම්මවිනයානුගතං විපුලං ධම්මවිනයාපගතං, තතො
 අකුසලසමිදි සාසනානාමකානාමච්ඡේදසනං පටිට්ඨ තසම් සාධු
 ජනප්පසාදනිනාමගනේ සංවිජ්ජමානාති සන්ධාගමවිරොධධර්මා
 නාති සද්දසුනනුබෙත සමමාගතාසනිනාමායං ගනේ රවි
 තො “ති දට්ඨබ්බං.

කහදමුවදෙරනාමගාමෙ නිලකරතනාරාමවාසිනො සීලවිමල
 තේරසුංචි උපත්ථං නිසුංච සාධුජනප්පසාදනිගනේ රව
 යනො දෙවානකුතේරො පායසො සන්ධාගමවිලොමට්ඨ පකා
 සෙසි, අමුඛාකං ඛොපනායං වසාපාරො තත් මුඛනනානං අන්ධා
 යනායෙව තොතු.

දෙවානකුතේරසු ඛොපනනං සාධුජනප්පසාදනි ගනේ ‘ධම්ම
 විනයානුකුලො වතායං ගනේති’-පමුදිත විතෙතන පටිග්ගාහි
 කාය මහාසංඝසභාය අනෙතාගධානං සන්ධාගමපට්ඨිණානං ගණ
 පාමොක්ඛ-ගණවරිය-මහාථෙරානං එකසුංචි නාමං ‘අතතනො
 ගනේ නි. දසසිතතනාචෙව. තෙහි පි පටිග්ගාහකෙහි සදෙසසෙසෙව
 සකළිතසෙසෙව පටිග්ගාහිතතනා ව පටිග්ගාහණසුචස්ස දුප්පටිග්ග
 ගණමෙව, යදිපනස්ස පටිග්ගාහකෙසු තෙසු ගණපාමොක්ඛ-ගණ
 වරියෙසු එකොපි සන්ධාගමපට්ඨිණා තස්ස අවසිකසභායො අහ
 විසුංච-න චෙව සො තාදිසං සන්ධාගමවිරොධසංඛ්ඛාතං විසමප්ප
 පාතං පට්ඨිසුං.

සමෙපනගමාකමෙනසම් පකරණෙ යං මිලිකුපසුනාගන
 විනිච්ඡයං පනි යො තප්පටිපකෙකාවිනිච්ඡයොදසසිතො-තමකුසල
 පරරකිගචෙසිති අනතුකකංසන-පරවමනසීලීති-සනෙතාසපසුකු
 විපරිතසො ගහෙක්ඛා මා අමුඛාකං ගරහනතු, න චෙව මයං කද
 විපි තං පටිසමිදිප්පනනං උභාබිණ්ණසමං අවෙලුභවනං නාග
 සෙනමහාථෙරවරං වා තස්ස භාසිතං වා අකුසල වා තාදිසෙ
 නෙසං වා භාසිතං අවමසුකුම න පටිකම්පාම, සමෙ මිලිකුපසුනා
 පකරණෙ යත් යත් සද්දසුනමානානං ධම්මවිනයවිලොමධර්මා
 නානං “තස්ස මහාබිණ්ණසවස්ස වචනානිති”-එකංසෙනෙව පටි
 ග්ගාහණෙ දුක්කරතනා චෙව තෙසු තථාපග්ගාහිතෙසු තසම් මහා
 බිණ්ණසවතේරේ අගාරවස්ස ව කතතනා “තාති ධම්මවිනයවිලො

විධිමත්ව ඇති අපරිහානියෙන් යෙහි කෙහිවි කෙරුම්කෙහි අධිවිවාදිනි තත් පකිකිනනානි"හි නිවසිගිනනනෙව යථාභාවයෙහිදොති, මනසිකරුනෙහි යං වුනනං තං සමපනන කාරණෙ සහධමිකං සාගම්කොදුහරණං ව දසසසියසාම, යදි කෙහි ධම්මවිනායකොදුනො යානි යානි. මිත්‍රිඤ්ඤාපසාදනාගතධම්මවිනිවත්සරියානානි අධිකර්මා විකාවරියෙහි සච්චනො ඵෙතනො පටිගගතිනානි"හි මඤ්ඤාමානා අමෙගසු දෙසමානෙපපතුමිවන්නානි නෙපායසමනෙත මයං යථා ධම්මං සමසාසෙසාම.

සච්චෙ බොපන අමනාකමෙතං සබ්බාපාරං දුසෙතුකාමා අනතු කකංසපරවලිනො ඉසාමචෙත්රමායාසාසෙයොපාරමාදිප සුතා යං කිඤ්ඤි දෙසලෙසමනනං ඔසෙබ්බා විවාදසිලිනො පසිධි පණණාදිසු ලෙබ්බාදිනි පකාසෙසානනි අධා මයං තෙසං මුධා ඤෙව ජයං දසාම, සච්චෙ පනඤ්ඤි ජිවමානො සමානො සාධුජනප සාදනි කාරො දෙවානඤ්ඤෙරොව අමනාකං විනිවත්සෙ යමා රබ්බ යෙන කෙනවි අකාරෙන සහධමිකං වාදනුපාතමා ගචෙත්සෙ අථ තෙන සසිං සමාගනාමා වා ලෙබ්බානුසාරෙන වා පච්චිනනරදනෙ සවුසාමා හවිසාම, අමනාකමෙතං සහධමිකං පටිඤ්ඤං සබ්බෙව සන්නාසපඤ්ඤා ගහට්ඨපබ්බජනා මනසි කරොනතු.

යදිචෙත්ථ සංවිජ්ජනනි අමනාකං පමාදසඤ්ඤානානි දෙස විධානානි සබ්බානි තානි අනනත්පරත්තාමා සන්තමනොවිද සපපුරිසා පරිසොධෙනතු අමනාකං වා ජනාපෙනතු.

ඉසසුකි මච්ඡරි යෙධි තපපමාණා අනිසසුකි
පමාණාව සිද්ධං තසමා ඉසසුකිසසුකකනෙ මයං

උදසිනා හවිසාම දෙවානඤ්ඤ සච්චෙ ඉධ
ඵෙරො පාරවලිකො අසා මයං පසාම ධම්මනනති.

සාසනොදයකාමි (කෝදගොධ)

උපසෙතෙත්ථෙ.

සුඛි.

2-පිටිය-11-ගාථාය-නිලොපවකුනෙතො-නිව. 14-පිටිය 103 ගාථාය-දුතියපාදො-ගොතුභු සමණා යථා, නිව. 16-පිටිය 33 පනතියංගිකුසාලො-නිව. 19-පිටිය-මහනසුකුසුමනිව, 32-පිටිය 230-ගාථාය-පරිකාරවපි නිව-37-පිටියපරිහරිංසු නිව. 38-පිටිය න තසු සංඛං භිකුසුමනාදුකො හි පාපකොඉතිව, සුඛිපාඨා; 181-ගාථිකොවිසු ගාථාසු පමාදෙන පතිතො; යෙ ව කුසුමො යත්ත යත්ත රසසිසිපිල ධනිතුනාතිරිහතවණ්ණවිකාරාදයො දෙසා දිසානති සත්ථ, ගමකොවිද සපුරිසා තාදිසානි ඨානානි පරිසොධ යනනාව ඔලොකෙනනුමා තදන්ධය ව අලෙහසු දෙසමාරෙපෙනතු.

ඉදං වයා වා-දො.-ක.-වාචිසාරනාම ධෙයොන ආයසමතො කෝ. පලසෙනකෙරවරයා පණාමපුබ්බසමං ලිඛිතා පෙසියතෙ සෙසිකුසුමසලනගරයා නිකුණමලයාහි ධාන විපිතො සමාසංඛුධිපරිනිබ්බාණා විසහසු වතුසුත වතුපසුකුසුමෙ වසෙස මාසමාසසු සුකතකෙරසමයනති දට්ඨබ්බං.

ලබො අහමනෙන ථෙරවරෙන පෙසිතං සමෙමාහනාසති. නාම ගන්තං පරමපිතිපාමොජ්ජපහෙනා වාචෙනො උපපරිකම්බං.

යො තත්ථ විවාදට්ඨානෙසු ධම්මවිනිව්ඡයො සො වෙග්ගපි බම ති'ති සසුකුපෙමි.

විසෙසතො පන තෙසු තෙසු ඨානෙසු යං යං වහනබ්බං සියා තං සමුච්චායෙව සසුකුපෙමිති.

අහමනෙන

W. D. C. Wagiswara.

11. 2. 1911

සමමාගනාසනී.

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමුබ්බස්ස,

1. සමුදාදාමුදාගච්චාදපථං සබ්බමං —
සබ්බං වසාපසමහං මනසාලසසමිං.
සද්ධම්මමගගතිරතානම්මං භිනාස
සමමාගනාසනිවුජ්ජං රච්ඡිස්සමගගං.
2. ලඛ්ඛායං දකඛිණේ භාගෙ අම්බලංගොධ නාමකේ
නිගමේ වසතා රමමේ සුභඤ්ඤමකස්සමේ.
3. දෙවානඤ්ඤා භිධානෙන මහාථෙරෙන යො කතො
සාධුජ්ඣප්පසාදනී ගණ්ඨො සාරවතතඤ්ඤො.
4. මුද්දපිතා සතා තවහා අමුහාකඤ්ඤාපි පොඤ්ඤං
පෙසෙතා තෙන ථෙරෙන මනිපුච්ඡා පුරස්සරං.
5. සඤ්ඤාසිඨා තදඤ්ඤානි භික්ඛුභාගාරිකේති ව
ආරුඛිතඤ්ඤා යං තෙනාං උච්චමමනුලොමනං.
6. පටිච්ච උභයමෙපතං සථාසනති සථාබලං.
පාළිඅභිකථාදීහි සංසඤ්ඤානාන සාධුකං.
7. රච්ඡිස්සම්මං ගණ්ඨං තෙ තුස්සනතු ව සාධවො
සබ්බමගරුකො ලොකො තුලාවෙඤ්ඤා පනිඝනං.

ඉතිගනනාමරමහපරිදීපනා.

8. ශීරුගසමාපනනා සමණා "ධානගාභිනො
පාරමානිසංසා යෙ ඉතිවාදප්පමොක්ඛකා.
- 9/6 තෙ ආසුං භවිස්සන්ති ආයනිංදනි සන්ති ව
භාවො තෙසමග්ගාකංසනඤ්ඤා පරචම්භනං.

- 10 සථව්‍යවේදවඤ්ඤානු භෞසනභවවනවි ව
තාදිසාව පකාසෙනති යථාධිමාපගා සද.
- 11 නිලදප්‍රාණනෙතො යො යං යං රූපං හි පසාති
තං තං නිලංවුපසාති යථාදිසිරතො තුථා.
- 12 දිසිරගෙන යං ධම්මං විතකෙකතිධ තසා වෙ
දිසානුගතිකොවනො උපසාති සභාවතො.
- 13 යථා වඩකසා රුකකසා නිපතනති එලානිපි
වඩකපසා තථා දිසිරගිනං මති තමමයා.
- 14 සමුද්ධි ධරමානෙපි ලාභසකකාරකාමිනො
දිසිරගරතා යෙධි විවාදෙ ජනසිංසු යෙ.
- 15 සමුද්ධි තෙ විමද්දනො සද්ධම්මං සමපකාගයි
තෙන තෙ බුධිකාලෙව විවාද විලයං ගතා.
- 16 සත්තාතතිබ්බතෙ බුධි සුභද්දෙන පකාසිතං
වාචං අනාදරං බුධිසමනෙත පටිවයං.
- 17 අනුබුධිමතාකසාපාදයො වසිතො තද
ධම්මසංවේගමාපනතා සම්මිතිමතරූ මුත්තං.
- 18 එවං සංසුඛසධම්මෙ වතනමානෙ විජං පුත
කාලාසොකනරිඤ්ඤා කාලෙ වෙතුලලාදිතො.
- 19 උපපාදෙසුං අධම්මං තං යසනෙරුදයො පත
මද්දිනා ධම්මසම්මිතිං අකාසුං විතරගිතො.
- 20 ධම්මාසොකනරිඤ්ඤා කාලෙපි පුත නිසීයෙ
නිසාය සාසනෙ ජනං අබ්බුදං යතිප්‍රභවො.
- 21 මොග්ගලිපුතතකො නාම විතරගො මහිසිකො
සමෙතා ධම්මසම්මිතිං කතා වෙසසි සාසනං.
- 22 තතො පච්ඡාපි යෙ යෙධි වාද ජනා යද යද
තෙ තෙ තෙ වෙ මහාපේරු සධම්මනගකොවිද
මද්දිනාන යථායානෙ යපෙසුං ජිනසාසනං.
- 23 යද ලභකාය යතො තයො ජනා ගණා තද
වෙතුලලාදිතො නිකම්‍ය අධම්මං පරිදීපසුං.

- 24 තෙසමෙකංසතො වාදෙ මද්දිත්තුං පහුතං තද
අපසකතො ව චෙතුලලවාදිතං ඛත්තාය ව.
- 25 සධම්මගරුකා ථෙරා තෙවාදෙ කෙවිවාදතො
අසකථාසු ආරොපසිංසු පච්ඡමකොවිද
ඡන්තිස්සන්ති මනව්‍යාන සාසනුප්පොතකාරිනො.
- 26 ටිකාවරියකා නානාමනිකාථ සකෙ සකෙ
ගණේ ආරොපයන්නාපි අඤ්ඤමඤ්ඤවිලොමකං.
- 27 මතං ටිකාකරුං තෙන නානාවාද අඡයරුං
විවාදපනතා ඵකචෙව අප්පොපාරමාකාමිනො.
- 28 පාළිමසකථඤ්ඤාපි හිත්වා සකමතානුගං
පොරුණමතමාසප්ප සධම්මපතිරුපකං.
- 29 පකාසෙන්නි තතො මඤ්චුඤ්ඤා සොගතා තතිං
සුත්තාසුත්තිමඡනනතා වරන්ති විසමං තතො.
- 30 සල්ලුඬසාසනංදති ගානතිනනං ඉරියති
සාසනොදයකාමා තං තෙට්ඨස්සන්ති අත්තොති.

ඉති සිංවෙගප්පකාසනා.

- 31 ඉතො විසතිමෙ චස්ස යො විවාදෙ අඡයථ
ඡස්සානානිධි නිස්සාය පුරෙ පාණ්දුරවගසෙ.
- 32 සාමුප්පනපසාදනිකාරකොයං තද තතිං
මුරග්ගාගො අනු සොච සකපකෙඛ පරකකම්.
- 33 තතො පසාය සො මුම්මදෙසාදීසු තතිං තතිං
ඛත්තස්සුතෙ ගට්ඨසන්නො විවරිත්වාන පායසො.
- 34 සද්ධම්මකොවිදෙ ථෙරෙ නිස්සාය පරියන්ති යා
කොවිදෙතිසමඤ්ඤය ආගනත්වාන සකස්සමං.
- 35 අත්තනුප්පාදිතං පුබ්බවිවාදමපහිදං අකා
සාමුප්පනපසාදනිගන්ථං ථෙරෙ සපණ්ඩිතො.
- 36 තසම් ගණේ යථාධම්මවිනයං යං විනිච්ඡයං
භස්සාම තං ගරුං කත්වා සමප්ප විච්ඡාම සාමුකං.

- 37 යං පසංසාම යථාධිමමච්ඡිනායාපගතං තභිං
ඡන්දොපනා තං දුරකායං යථාධිමමං භණ්ණමහෙ.

- 38 යෙ යෙ සංඤ්ඤාපනෙ තස්ස සන්තංගමච්ච්චොමකා
දෙසා දිස්සන්ති තෙවෙත්ථ දස්සයිස්සාම ආදිතො.

සාධුප්පත්තසාදනී කාරෙණ ජන දෙවානද්දෙත්ථෙණ අත්ත
නො සංඤ්ඤාපනෙ “සන්තරුමරලොකදිවාකරස්ස අමනාකං බුධස්ස
භගවතො පරිනිබ්බාණා විසභස්ස චතුසතාධිකචතුත්තිංසනිමෙ
සංචච්ඡරෙ අමරපුරනිකාසිකානඤ්ඤව රුමඤ්ඤනිකාසිකානඤ්ඤ
භික්ඛුනං දුස්සිලදානාදීනි ඡ කාරණානි පටිච්ච විවාදෙ උපපනෙනා
සො පුන යෙන කෙනචි කාරණෙන පටිනිවහෙනා” තිදස්සෙති,
නායෙවිමිනා වාකෙත්ත අත්තනා වහනබ්බො අධිප්පායො පාකචො
හොති, කසම්මි දෙසෙ වසන්තානං අමරපුරනිකාසිකානඤ්ඤව
රුමඤ්ඤනිකාසිකානඤ්ඤ භික්ඛුනං විවාදෙ උපපනෙනාති වා-තානි
දුස්සිලදානාදීනි ඡ කාරණානි කෙසං සමබ්භිතො? යදි වා තෙසං
අමරපුරනිකාසිකානං උදාහු රුමඤ්ඤනිකාසිකානං—අථවා
උභින්නං-තතො වා අඤ්ඤාසන්නි න පාකචො හොති—“සො පුන
යෙනකෙනචි කාරණෙන පටිනිවහෙනා”ති ඉමස්සාපරවාකාස්සාපි
අධිප්පායො දුට්ඨෙඤ්ඤයොව, කසමා පනෙවං දෙවානද්දෙත්ථෙරෙන
අත්තනො ගන්තරවනාය මූලහෙත්වාදිකං පාකට්ඨිකාතුකාමතායෙව
සංඤ්ඤාපනං ලිබ්බෙනන යථාභූතත්ථං ගුලනං පටිච්ඡන්නං කත්වා
ලිබ්බන්නති උපපරිකම්පනානං එවමුපට්ඨාති, කථං? සමෙ තස්ස
විවාදස්ස උපපත්තිකාලං දස්සෙත්තෙන ථෙරෙන උපපත්තිභානමපි
දස්සිතං භවෙය්‍ය එකංසෙතෙව තස්සුප්පාදකොපි දස්සෙතබ්බොව,
එවං සති අත්තාව තත්ථ දස්සෙතබ්බො භවෙය්‍ය තමත්ථං මනසි
කරෙන්නෙන පන ගන්තකාරකත්ථෙරෙන තථා ගුලනං පටිච්ඡන්නං
කත්වා ලිබ්බන්නතිඤ්ඤයතෙව, තෙනෙනං සංඤ්ඤාපනෙ මූලවාකා
සබ්බථාපි නෙය්‍යදෙසදුස්සිතමෙව හොති, තත්ථ ච—“සන්තරුමරලොක
දිවාකරස්සා”ති අජෙකප්පයොගො, අථ වෘ තමෙව වාකාං එවං
සොධියමානමපන පාකට්ඨත්තං පාපුණාති යථා—“සන්තරුමර -පෙ-
පටිච්ච විවාදකොභං උපපනෙනා සො පුන යෙන කෙනචි නවත්ත
බ්බකාරණෙන පටිනිවහෙනාසම්”ඉති—

- 39 නෙය්‍යත්ථදුස්සිතං සද්දනිතං වාකාං හි යොජිතං
ආදෙ සංඤ්ඤාපනෙ ගන්තකාරෙන්නෙනං න සොභනං.

- 40 යං “වඤ්ඤාපුර්නාදිකරණීයත්ථ”නති තත්ථපි
පදං වුත්තං සියා තමපි න භොතෙව ච සොභනං.

තසෙව “තද රුමසුනුනිනාදිකො —පෙ— රෝමානස් පිටිස් වණණකුලසුට්ඨෙ ගුණවංශො” වච්චස්ස නාමෙන දුපෙසිති” ඵ් එතස්මිං සොලසසි පනතිති යුතෙන වානෙත්ති හුදිපයාති දෙසස්ස තාති දිස්සනෙනව, තස්මිං “තෙසු පුත්තකාරණෙසු ස්වමිත්තානුතා වංචකතාලපණණමපනෙතො”ති ගජකාරස්සොභංවචනං සද්දස්ස දුරුභතමෙව. කාරණසද්දෙ හි “කදොති අගතනො උලනති කාරණමිති—නිබ්බවනතො හෙතුසංඛාතාද්දබ්බන්තං වදති, ජාත සද්දෙ දබ්බන්තං, එවං සනෙත කථං අද්දබ්බනුලසුප්පාදි ජස්ස කාරණෙසු දබ්බසංඛාතං වංචකතාලපණණං සංඛාතමපනෙතොති ක්‍රියාය කාරණෙසුති ආධාරපසයොගොපි සද්දස්සන්තනො දුපපයොගොව සිසා.

තසෙව “අනුපසම්පනනානං විනයස්ස උග්ගහණං උග්ග හාපණස්සව වට්ඨති වා” ත්‍යාදිකස්සව “විවරෙසු හිවෙය්‍යකප්ඛෙසය්‍ය තෙසු කතෙසු යෙව කපපන්ති උදුග්ග අකතෙසුපිති වා”ති ව දුබ්බාත්තානෙනව.

තස්ස ඛො පන මහාවාක්‍යස්ස ආද්‍යන්තක්‍රියාකාරකපද සමබ්බො එවංවෙදිතබ්බො “සුවණණපේතිනාම මහාසමණ්ණදෙසො පස්සව සානාති මාගධිභාසාය ලිඛිතා සපරිසං තං මහාථෙරං රෝමානස් පිටිස් වණණකුලසුට්ඨෙ ගුණවංශො” වච්චස්ස නාමෙන දුපෙසිති” සොව උත්තරිමපි සංඛිප්පිතොනො විරුධන්තමෙව වදති, අතෙව එවං ගග්ගමානෙ “නාමෙන”තිපණ්ණමසතිතං කතොති ගහ ඤේයතං උපෙති, අවුත්ථිතොවතායං ක්‍රියාකාරකපදසමබ්බො—පරම සංවෙගසානං හෙතංයදිදං දහරුනමපි එසුලිකදුකං හසනිය මිදිසං සානං සන්තාගමකොවිදෙති පාකවොදෙවානඤ්ඤෙරෙ සමපාසු ඤේතිසලලකෙකන්තානං සන්තාගමකොද්දන්තන්ති දදබ්බං.

- 41 ක්‍රියාකාරකසමබ්බොසලාපගතො කථං
යොජෙය්‍ය සාන්තං වාක්‍යං කවිපිතිපපවස්සනං.
- 42 සොලසපනතිකෙ තස්මිං වාක්‍යෙ සන්තාගමාපගෙ
සානානෙනාති ජානාතු ගතිස්සාමිපි යොනිසො.

තසෙව “සො උපාලිවංසිකෙති ධම්මවිනයස්සෙති ගරුඤා නීය මහාථෙරෙති වෙව මරමමවංසිකමහාථෙරෙති ව තථා ගහසි පණ්ණිතෙති ව ධම්මවිනයානුකුලොචතායං විනිච්ඡයොති සමමා පටිග්ගතිතො”ති එත්ත තථාසද්දස්ස අසානපසයොගතතාව ගහසි පණ්ණිතෙති සංඛං තෙසං මහාථෙරානං යො කොච්ඡි සංඛකරභාවො

ගන්තාරකෙන කතො විශදියානි, කථනානු සො තථාසද්දෙනාප කඩිතිඋපාලිවංසිකමරමවංසිකභාවො සි හ ලි ක ග හ ජ ප නිති තානං සුඡ්ඡති? තථාසද්දපසයොගාරහස්නමඡ්ඡන්තනායායං පයොගො දුපපයොගොව.

තසෙව “අනනනා අනතිරුචිතභානානි”ති ව “කද තෙසං පටිච්චනදනෙනා”ති ව “ධම්මවිනයවිලොචාධම්මානං අධම්මනන මිති ව “තෙසමායසමනානං චචනං සාදරං සමපටිච්ඡිතෙන මයා”තිව දුබ්බාකානෙනව.

තසෙව “තථාචිකාතුං පභවා කදවි”ති එත් පභවානිව “මරමදෙසෙපි ව සීගලෙ ව-විචින්නා රුජ්ඣමභාවමෙව” ඉවත්තු සීගලෙ-විමිනනානි-චචනානි ව දුරුතතානෙව භොජනී.

43 එවං සඤ්ඤාපනෙ තස්ස අපසද්දත්ථසිතා
දියානනි වුද්දසමභාසානානි පන සච්චතො.

ගන්තාරමහපණ්ණාමගාථාය “ඤ්ඤාසිතා විහතසෙස කිලෙස ජල”නනි පඨමපාදෙයං සන්ධාගමදෙසාකුලොව දියුනෙ-නත්තිඤ්ඤාසිතා-විහත-සෙස-කිලෙසජලමිති-ව්‍යවචේදෙ කතෙ සද්දතොපි අත්තොපි උපමාඋපමෙයත්තොපි විරුධො භොති. ඤ්ඤාසිතානි පදස්ස විහතසද්දෙන සහ සමාසකරණං ඡේකප්පයොගො “පඤ්ඤාපජේජානවිහතමොහතම”නනි ආදි විය. අපි ච අපි සද්දෙ ඡේදනක්‍රියාවාචකො තසමා විහතසද්දෙන වචනීයො හනන ක්‍රියන්තො න චෙව තෙන සමානතනමුපගච්ඡති. “විහතසෙස කිලෙසජල”නනි එත් සද්දනං දුපපයොගනා අත්තොපි දුනනායො භොති, තස්සා දුතියපාදෙ “විමුත්තිසුබද්‍යමලධම්මමග්ග”නනි ව සන්ධාගමවිරෝධොඅසිඨප්පයොගො-ධම්මවිසෙසනභූතස්සති අග්ගසද්දස්ස බාහිරප්පයොගතතා, විමුත්තිසුබස්සාපි ලොකුතතරධම්මෙ සඛගති තතතා තස්ස විසුං චචනෙන ගන්තාරො පඤ්ච ලොකුතතරධම්මෙ පතාය චතතාරො ධම්මෙ සඛගණනානි අච්ඡරියමෙනස්ස පරමත්ථ ධම්මෙකොසලං. “මුනිඤ්ඤානුජ”නනි අසිඨප්පයොගො.

44 පණ්ණාමගාථා තත්තෙවං ඡති දෙසෙති දුසිතා
කොච්ඡනං පයොගා හි ඊදිසා කිං භවිස්සරෙ.

දුතියගාථායමපි ‘අග්ගපඤ්ඤස්සා’ති ගුණවචනං අනුත්ථවසෙනා පුට්ඨ්ථානානං භෙක්ඛානානං වා චනතුං න වට්ටනෙව.

වතුන්ගාථාවලි “මහාකාරුණිකයා සඳුනො පඩනනියා නිකසාසනෙ බලං අභනිතාසෙසජනස්ස චුඩියා මයා සාධුජනපස සාදනී කරියතෙ” නි සොජනා, එත් පන “පඩනනියා නිකසාසනෙ බලං අභනිතාසෙසජනස්සා” නි අඤ්ඤාමිඤ්ඤසම්බන්ධීවි යොජනා, තථෙව අභනිතාසෙසජනස්ස චුඩියාති ව අයුත්තා, අපිව “මහාකාරුණිකයා සඳුනො පඩනනියා නිකසාසනෙ බලං අභනිතාසෙසජනස්ස චුඩියා මයා සාධුජනපස සාදනී කරියතෙ” ‘නි චුත්තෙ සාධුජනපස සාදනීති නාමං අත්තනො අපසාසයානුරූපං වාගන්තානුරූපං වා න තොතෙව න හි සාසනබලං අභනන්තා ජනා සාධුජනා භවන්ති තස්මා අඤ්ඤාණි ජනපස සාදනීති නාමං ඉතිස්සා ගාථාය වචනීයන්තෙ යුජ්ජතෙව. තත් ව “පඩනනියා නිකසාසනෙ” නි එත් පඩනසද්දපසයොගෙන පන කිමත්ථිසෙසං දීපෙති නියා නිකසාසනෙති චුත්තෙ අනඤ්ඤාසාධාරණං සේවුඩ සාසනමෙව ගමනෙන තත්තොපි පඩනභූතං සාසනං කුත්තො උබ්භති අපසාධානං වා නියා නිකසාසනං? ව්‍යභිවාසෙ සති විසෙසනං සාත්තං අසති නිරත්තං ව, තස්මා චෙත් ගන්තාරස්ස පඩනවචනං නිරත්තමෙව සියා, බලං අභනිතාසෙසජනස්සාති ව අසිද්ධපසො ගොව. අථ වා යථායුත්තං “අභනතාසෙසජනස්ස චුඩියා” නි සො ධෙතබ්බමෙතං ථානං සෙසජනස්ස චුඩියා බලං අත්තනා අභනනතො.

- 45 එවං වතුන්ගාථාවලි සම්බන්ධිත්තාපගංව සො අපසද්දසමායොගං අකාසි ගන්තාරකො.
- 46 තථාපි තාදිසා වුච්චන්ති තත්තමුපාගතා පාකවාසුති කත්තංව උබ්භන්ති න සොභනං.
- 47 දෙව්‍යානඤ්ඤා ථෙරස්ස පණ්ඩිතං යං සුපාකවං තමෙතෙන වුඩා අඤ්ඤාථත්තං වඤ්ඤානන්තො අහො.
- 48 යං යං ඉත්තොපරං තත් පසස්සාමාපසද්දකං උදුසිතා තතිං හියො යථාධම්මවිරෙඨකං.
- 49 යං යං පස්සාම තත්ථෙව පමජ්ජිස්සාම පායසො න තෙන අවමඤ්ඤානු වුඩා අවෙහ අනියුකි.
- 50 සරණාගමනාපසභේදනියිත්තො නිව්ජයො තතිං දසසිත්තො පසම්මං ගන්තාරන්තරෙන යොජන.

- 51 දිසාතෙ නිව්ඡයො ධම්මවිනායපඤ්ඤා නයී.
දසසිසාම සධම්මකාමානං තං තිතාය ථෙව.

තත්ථ “සරණාගමනාදිසාමනෙරහාවසායාපි”ති ඉමිනා සාස
නොතරණමග්ගභුතස්ස ගිහිසරණාගමනස්ස - අවිනාසභාග්වාච
දසසිසොති සාධුජනපසාදනිකාරො වදන්ති, න චෙවෙනස්සායං
විනිව්ඡයො පඤ්ඤාසකථාදිති සමෙතින සංසදන්ති, විභජ්ජවාදිජිනා හි
සමමාසංවුඛස්ස චචනානුකූලං සරණාගමනපථෙදං දසෙසෙනනති
මහාබිණ්ණසථෙහි අසකථාචරිතෙහි “දුට්ඨං සරණාගමනං ලොකු
තතරං ලොකියස්සවා”ති සරණාගමනස්ස දුට්ඨපථෙදෙව වුතෙනා
නතෙව සාධුජනපසාදනිකාරස්ස ගිහිසරණාගමනපථෙදෙන
සථිං නිව්ඛපථෙදෙ, සාදකථෙ පිටකතතයෙ කත්ථි ආගතො,
වදාමෙත්ථ.

- 52 නතෙව සරණාගමනං සීලසිකාදයො විය
පුග්ගලභෙදතො වුතනං පාළිඅසකථාදිසු.
- 53 ධම්මාධිජානකොයෙව සරණාගමනමිරිතං
විධා ලොකුතතරස්සෙව ලොකියස්සවාති භුමිතො.
- 54 සීලං වුතනං ගහඨානං තථා පබ්බජිතානපි
විධා පුග්ගලභෙදෙන නෙවං සරණමිරිතං.
- 55 සිකාපි තිව්ධාවෙව චතුර්ධා පඤ්ඤා තථා
සත්තධාති චතුර්ධෙවං වුතනා කොඨාසතො ඉහ.
- 56 නිව්ධො තත්ථ කොඨාසො”තිස්සො සිකා“තිආදිනා
ධම්මාධිජානතො වුතෙනා සෙසා පුග්ගලභෙදතො.
- 57 චතුර්ධිධනයො තත්ථ හිකුසිකාදිනා පන
වුතෙනා සාවකභෙදෙන තථා පඤ්ඤාවිධොපි ච.
- 58 සහධම්මකානං පඤ්ඤානනං චසා සත්තවිධො තථා
ථවං සිකාපථෙදෙහි වුතෙනා පුග්ගලභෙදතො.
- 59 සථෙ පුග්ගලභෙදෙන සරණාගමනමිරිතං
සමමාදිජාදයොවාපි වත්තාබ්බාව සපුග්ගලා.
- 60 ගහඨසමමාදිජිතිආදිභෙදෙ සපුග්ගලො
පාළිඅසකථාදිසු නාගතොවිධ සාසතො.

අපිව-දිසානුකූලය,

“නපුන්සාදනගුණාති විතතකිලෙසො නපුන්සාදනාකාරය
වනෙනා විතතුප්පාදෙ සරණාගමන නති”-වුතන.

නවමිනාසකව,

“උප්පාදන විතතවෙනෙනාති උප්පාදෙ සමපසුපතධමි
සමුතො-විතනං ව උප්පාදෙ වාති විතතුප්පාදෙ, සමානරවිනෙදි හි
කන්ති පුලලිඛිතිවිජනති සද්ධිසිද්ධි, තදකාරප්පවතනං සඤ්ඤාදි
සමපසුපතධමිසතිනං විතනං සරණාගමනං නාම සරණනාති
ගවිජනි ඵලෙනෙනාති කන්ති වුතනං තොති”-ආගමනො;

- 61 අයං අධිකාරිකා-නගො සාධාරණො සියා
දුට්ඨස්සාපි සරණාගමනස්ස යථාරතං.
- 62 දෙවානඤ්ඤා ථෙරස්ස සථං වෙ වචනං සියා
සමාපඤ්ඤාදයො වාපි වතනබ්බං සපුග්ගලා.
- 63 ගිහිසමා ගිහිපඤ්ඤා ත්ථාදිනා නව දිස්සරෙ
ගිහිසරණාගමන-වචනං ඡෙදිසං තතො.
- 64 සමාදිසමපසුපතනං ව විතනං මුඛස්සත්තො පුට්ඨං
සරණාගමනමිච්චං තස්මා තං භුමියාගතං.
- 65 සමාපඤ්ඤාදයො වාපි ලොකියාදිප්පතෙදතො
දස්සිනා ව තථා සබ්බං-විතතවෙනසිකා පරෙ.
- 66 පබ්බජ්ජාගිහිපෙදෙන සරණාගමනභාජනෙ
සුතෙනා ධම්මනස්සො නෙව විනස්සන්තස්සො න ව.
- 67 න ව පාලිනස්සො අධි-කථාගතනස්සො තථා
පාලිමුත්තනස්සො ව ධි-කථාමුත්තනස්සො න ව.
- 68 මහාපදෙසනස්සො වා නෙව සුත්තානුලොභිකො
න ව භෙදනතිනස්සො තනන-නස්සො සද්දනස්සො පිටා.
- 69 න ව අස්සනස්සො වාපි ලොකියාපි නයා පරෙ
කිඤ්ඤාපි නෙව දිස්සනති ධම්මතො වාපි අස්සනො.

- 70 දෙවනඥාන ඵලස්ස සරණාගමනනිව්ඡයො
ඵලං නයාපඥො සබ්බ-දුබ්බලො විසමො සියාති.

ඉතිසරණාගමනපපභෙද පරිදීපනා.

—o—

අථ-සාමුත්තරපසාදනියා-“සාමණේරු පසම්පන්නානං සීලෙ
භීෂකන පබ්බජ්ජාසරණමෙව භිජ්ජති න ගිහිසරණාගමන”නති
දෙවනඥානේරෙන වුත්තවචනං පටිච්ච වුච්චතෙයං විනිවිජ්ජයො.

- 71 සීල පබ්බජ්ජානනතු භීෂකන භිජ්ජති සාසනෙ
පබ්බජ්ජාසරණඤ්ඤාව න ගිහිසරණං ඉති.
- 72 දෙවනඥාන ඵලේරෙන ඤානො පාලොදිනො නයං
ගහෙඛා දසසිනො ඵසො නිව්ඡයොති න ඤායතෙ.
- 73 පුට්ඨජ්ජානං සබ්බෙසං ගිහිපබ්බජ්ජානපි
සරණාගමනං යං තංලොකියංව සියා ගථෙ.
- 74 තස්ස ච දුට්ඨොයෙව භෙදො අධිකථාගතො
සාමජ්ජවචනෙතත්ත තණ්හාදිධාදිපාපකා.
- 75 ඕතරනති යථාසුතති ලක්ඛණං සකලාපි වෙ
ගසාකුසලවිභවනන භිජ්ජතෙ සරණාගති.
- 76 තස්ස සාමජ්ජභෙදො චතතබ්බොව නවඤ්ඤාථා
පාරුජිකසූපනති-වාපි සාමජ්ජකාරණං.
- 77 අකුසලෙනෙව විනෙතන සා සියා හිවිච්චනපි
තනො සාමජ්ජභෙදො වුභෙතො ටිකාය නොපරො.
- 78 “සාමජ්ජො අඤ්ඤාසන්ධාරදීඤ්ඤ”තොදිවසෙතිහ
පධානාසනානායතො වුභෙතො අධිකථාය හි.
- 79 තස්මා පබ්බජ්ජානං යං සීලභෙදෙන භිජ්ජති
සරණං ලොකියං තං නො සපුග්ගලවිසෙසිතං.
- 80 යථා පබ්බජ්ජානකුති සීලභෙදෙන භිජ්ජති
ගිහිනමපි තථා පාරුජිකාය සරණං නසෙ.

- 81 අයං සම්මේයුතනීධි සීලෙ භිනෙන තපසසිනං
ගහට්ඨසරණං නෙව භිජ්ජන්ති දුභාසිතං.
- 82 සරණාගමනං සධාමුලිකාත්‍යාදීනා පන
යසමා අට්ඨකථායනතු වුත්තං තමුලිකං තනො
- 83 පාතිමොක්ඛං යද සීලං භිජ්ජතෙ යස්ස භික්ඛුනො
තස්ස සධාය සබ්බං තද තං පරිභිජ්ජතෙ.
- 84 සධාය පන භිනන්තාය භිනනං තමුලිකං සියා
සරණාගමනමනමපි යථා ජිනෙන මහිරුතෙ.
- 85 තවජායාපි න භොතෙවං මහිරුතනසෙන යං
සරණාගමනභෙදෙපි ඤාතබ්බො යෙව විඤ්ඤාතා.
- 86 රුක්ඛසකුණඤ්ඤොත්‍ර ගන්ඤ්කාරස්ස නිවජ්ජෙ
සුජ්ජතෙසොවිරුඤ්ඤාට්ඨ යථාධම්මවිනිවජ්ජ ය.
- 87 සාමණේරුපසම්පන්නසීලෙ භිනෙන ගිතිගතං
සරණං නෙව භිජ්ජන්ත ඉභියං ගන්ඤ්කාරකො.
- 88 ආතු තං වචනං නෙව සවචනො ගාතියං ඉධ
දුරුත්තමිතිවිඤ්ඤාති ජබ්බියං බහිසාසනන්ති.

ඉති පාරාජිකසමාපත්තියා සමණදුසසීලානං සරණාගමනභෙදපරිදීපනා.

අපි වං-සාමුජනපසසාදනීකාරකෙන දෙවානඤ්ඤෙරෙන.

“තෙසං කොධාභිභූතානං මෙත්තිසහුමමජ්ඣානං පාපභික්ඛුනං
අස්සමණො අනුපාසකොති වචනාති පාකටං කණ්ණෙනො ටීකා
වරියො ආග වදන්තීති, අස්සමණො අනුපාසකොති නැපි එතස්ස
සාමඤ්ඤං නැපි එතස්ස සරණාගමනනති-කොට්ඨෙන සාමඤ්ඤ
වාචෙත්‍රං මෙත්තියහුමමජ්ඣෙති පාපභික්ඛුති වුත්තවචනානෙව න
සමාසලබ්ධෙන වා අට්ඨකථාවරියාදීති වා වුත්තවචනාති-ති”

යමිදං වුත්තං නෙවෙතං පාලෙයට්ඨකථාදීතිසමෙති න සංසඤ්ඤාති,
සමග්ගාසාසාදිකාසඤ්ඤාති දුට්ඨදෙසසික්ඛාපදට්ඨකථායං පාලිමුත්තං

නායවසෙන දසසිතෙසු වාචනාධිපායාදියු සහනසු අධිපායෙසු
 ධම්මකථාධිපායපරිදිපනවාරෙ “ධම්මකථිකස්සාපි ධම්මාසනෙ
 නිසිදිත්වා යො ඉදඤ්චිදඤ්ච කරොති අයං භික්ඛු අස්සමණොති
 ආදිනා අනොදියු ධම්මං කථෙන්නස්ස චිකාසකමං නත්ථි සචෙ
 පන ඔදියු නියමෙත්වා අසුකො ච අසුකො ච අස්සමණො අනුපාස
 කොති කථෙති ධම්මාසනතො ඔරොතිත්වා ආපත්තිං දෙසෙත්වා
 ගහතබ්බි”නති, එත්ථ ආගතාති අස්සමණො අනුපාසකොති පනෙ
 තාති චචනාති මෙත්තියභූමමජකෙති පාපභික්ඛුති ආයසමතො
 බිණ්ණසවස්ස දබ්බමලලුප්පතතෙත්ථරස්ස කොධවසෙන වාචනාධිපා
 යෙන චුත්තවචනානෙවාති සාවධාරණං කත්වා දෙවනාදුත්තෙ
 රොවදති තං තස්ස සමූහමතිමන්තමෙව තාති හි කෙති චිපි
 කස්සචි කොධවසෙන වා වාචනාධිපායෙන වා චුත්තවචනාති
 න භොනෙත්ව නචෙව මෙත්තියභූමමජකෙති දබ්බස්සමලලුප්පතන
 තෙත්ථරස්ස අස්සමණො අනුපාසකොනාදිනා මොදිතභාවො දුට්ඨ
 දෙසසිකඛාපදනිදුනෙ වා මානිකාය වා විභබ්බො වා බක්ඛකෙ වා
 අට්ඨකථාය වා පාළිමුත්තනායෙ වා චිකාදියු වා යත්ත කත්ථි
 ආගමො, තසමායං සාධුජනපසාදනිකාරකස්සෙව සාසනාපගතො
 අපසකතාභූතපසබ්බොති දට්ඨබ්බං. අපි ච අස්සමණො අනුපාස
 කොති පනෙත්තසං චචනානං මෙත්තියභූමමජකෙති කොධවසෙන
 වාචනාධිපායෙන බිණ්ණසවස්ස දබ්බස්සමලලුප්පතතෙත්ථරස්ස චුත්ත
 තතාව තාති අත්ථසුඤ්ඤති පලාපචචනානෙව න ච සොබිණ්ණ
 සචො දබ්බෙත්ථරෙ තෙසං කොධාභිභූතානං මෙත්තියභූමමජකානං
 කොධවචනමනෙත්ත අස්සමණො අනුපාසකො ඡන්තො භග
 වන්තමපි එකචෙව මිච්ඡාදිහිකා දසති අනෙකාසවද්දුති අනෙකා
 සිංසු න චෙව සො භගවා තෙසං අනෙකාසමන්තකෙන තාදිසො
 ඡන්තො තසමා කොධාභිභූතානං අනෙකාසවචනමපන අත්ථාපගතං
 පලාපචචනමෙවාති ගත්තකාරකො වදති න චෙවෙත්ථ සො අධිපා
 යො යුජ්ජතෙ, තාති හි අස්සමණො අනුපාසකොති චචනාති දුට්ඨ
 දෙසසිකඛාපදට්ඨකථායං පාළිමුත්තනායෙවසෙන ධම්මකථාධිපාය
 පරිදිපනවාරෙ අට්ඨකථාවරියෙහි දසසිතාති න ච තාති කස්සචි
 කොධවසෙන වාචනාධිපායෙන චුත්තාති අත්ථසුඤ්ඤපලාපචච
 නාති භොනති යො හි කොචි ධම්මකථිකො විමුත්තායනනාසිසෙ
 ථාත්ථා පරෙසං ධම්මං දෙසෙන්නො යෙන කෙනචි පුට්ඨො වා අනු
 පුබ්බසො සමණපටිපදං වා කථෙන්නො “යො ඉදඤ්චිදඤ්ච කරොති
 අයං භික්ඛු අස්සමණො අනුපාසකොති අනොදියු අනියමෙත්වා
 කථෙති එවං කථෙන්නස්ස කොචිපි දෙසො න භොති තස්ස සා
 කථාපි දුබ්බාසිත්වා වා අත්ථසුඤ්ඤපලාපිකා වා න භොතෙව සහ

බමමකා සාන්ධකාව සා කථා හොනි, තසමා තානි අසුමණේ අනු පාසකොති වචනානි මෙතනිසුමුප්පකෙති කොධවසෙන චුත්තානි අත්සුඤ්ඤපලාපවචනානි කාතුං වායමනො සාධුජනපසාදනී කාරස්ස සො වායාමො සබ්බථාපි රිත්තො තුපේජා නිප්ප්ලොති දඬිබ්බං. තසමා “අනුපාසකොති—උපාසකොපි සො භික්ඛුපි න හොති සරණාගමනස්සාපි පටිප්පස්සාධනානි වදන්ති” අයං ටිකායාගතො අත්ථිතිච්ඡයො සබ්බථාපි සුත්තානුලොමො හො තෙවාති වෙදිතබ්බං, අපිවෙත්ථ වදන්ති ක්‍රියාය කතනුවචනං පරි යෙසමානො සාධුජනපසාදනීකාරෙ තං අලහනොති මෙතනිසු මුමුප්කානං මන්තෙ තමාගෙපෙසිතිබායතෙව, පාලිමුත්තනායානං සමූහගායනා අඬිකථාවරියා වදන්ති ඉතො පසාය ගන්තාරෙ නාපි ජනිතබ්බං, කමමෙපත්ථ අභිබමනායතො වා පරිසෙසිතුං පුන වායමිතබ්බං දබ්බිසුපමා වා පච්චවෙකිතබ්බං.

89 දෙවානඤ්ඤන ථෙරරත-අසුමණේ අනුපාසකො
භුතිඅඬිකථාපාලිමුත්තානි වචනානිමෙ.

90 මෙතනියාදිති දබ්බස්ස ථෙරස්ස විතර්ගිනො
කොධ විත්තෙති චුත්තානි එවානිසාවධාරණො.

91 චුත්තො විනිච්ඡයො යො සො පාලිඅඬිකථාදිති
එකංසෙන විරුඬොව අභුතොති විජනියො.

92 දස්සයං සකගණේතං ටිකත්ථං පටිබාහති
තථාපසඬියානගතිකො වායාමො තස්ස නිප්ප්ලො.

93 වදන්ති ක්‍රියායෙත්ථ කතනාරෙ කෙති එසයං
න පස්සනොති සමමුලොහා අභුතං සො පකාසසී.

94 පුබ්බස්ස ගන්තාරස්ස විරඬමවිර්ධයං
දුතියො ගන්තාරෙයං විරඬතමනංගතො.

95 අසුමණොතිඑතෙන සාමඤ්ඤස්ස අනාවනං
දීපෙත්තනුපාසකොති සරණාගමනහෙදතො.

96 අනුපාසකභාවඤ්ඤ යථාධම්මනං තතො
සඤ්ඤො තෙවකාතබ්බො අයමෙත්ථ විනිච්ඡයො.

පුනපි-පසාදනීකාරෙ අනුත්තො ගණේ දකිණිවිහිසිසුත්ත
පාඨඤ්ඤව නදඬිකථාපාඨඤ්ඤ දස්සෙත්ථ අනාගතිකා කාසාව

කණ්ඩා දුස්සීලා උපාසකාහි වදනො තෙන ලෙසකප්පොතාපි
භින්නාසීලානං සමණදුස්සීලපුග්ගලානං ගිහිසරණාගමනං අතෙ
වාහි පකාසෙති, එතදන්තාසපි වුච්චතෙයං විනිච්ඡයො.

- 97 කාසාවකණ්ඩා දුස්සීලා උපාසකාහි යො වචො
ගන්තොරෙන වුච්චො සො තෙව ධම්මානුලොමිකො.
- 98 ලබ්ධසම්පද හුමා සීලභෙදෙන තෙ තද
දුස්සීලා න භවිස්සන්ති දුස්සීලා තෙ සභාවතො.
- 99 සහධම්මිකෙසු පබ්බ-ජිතෙසු තෙ ව පඤ්චසු
අනෙකාගධා න භොපොතව ත්‍යජ්ජ තස්මා න ගාහිසා.
- 100 දුස්සීලා පාපධම්මා තෙ නාමමනෙතනුපාසකා
අනුස්සුතිවසා තෙසං පසාදො රතනාග්‍රහයො.
- 101 භවිස්සන්ති තතො තෙපි එකදෙසෙනුපාසකා
භවිස්සන්තිපි තබ්බාචො නෙවෙතරහි සාසනො.
- 102 පබ්බජ්ජාසීලභෙදෙන පටිඤ්ඤසමණත්තනං
ධාරෙනානං සභාවෙන කප්පතබ්බො හි විඤ්ඤති.
- 103 කාසාවකණ්ඩා දුස්සීලා නාමමනෙතන භික්ඛවො
භින්නාසීලාජ්ජසමණදුස්සීලා නො උපාසකා.

පුනර් පසාදනිකාරො “සමණදුස්සීලො සරණගතො සම්මා
දිසීමොයෙව” තිදසෙසනො මිත්‍රිඤ්ඤපඤ්ඤාආගතං නාගසෙනතෙ
රස්ස වචනන්ති සම්මතං. “ඉධ මහාරජ සමණදුස්සීලො බ්‍රුමෙ
සගාරවො හොති ධම්මෙ සගාරවො හොති සබ්බස සගාරවො හොති
සබ්බභම්මාරිසු සගාරවො හොති “තාදිකං ඥාධිකං කාරොතො
සන්තුසාසනාපගතං විනිච්ඡයං දසෙස්සති, තමිදං ඛො පන නාග
සෙනතෙරස්ස වචනන්ති සම්මතං මිත්‍රිඤ්ඤපඤ්ඤා ආගතවචනං
දික්ඛිකායධම්මකර්මං මහාපරිනිර්බාණපුහ්‍රවණණනාගතෙන
“පබ්බජ්ජතස්ස වා අසුකොනාම නාසකඛි සීලං රකඛිතුං න බ්‍රුමි
වචනං උග්ගහෙතුං වෙජ්ජකම්මාදිහි ජිවහි ඡති අගාරවෙහි සම්පනා
ගතොති එවං අබ්‍රුහන්ති” හි ඉමිනා න සමෙති න සංසද්‍රති
යෙව, සමමාසම්බුධස්ස හි පක්ඛණ්ණකදෙසනාසංඛාරං අනුබ්‍රුමෙති
මහාකස්ස පඤ්ඤාදිති මහාධිණාසවෙහි සම්මිතිමාරොපිතං අධිකර්ම
වචනං සාරතොග්ගතබ්බං උද්ග්‍රහණොබ්බිකතං මිත්‍රිඤ්ඤපඤ්ඤාගත
වචනන්ති විඤ්ඤති සලලකෙතබ්බමෙව “සමණදුස්සීලො පන

ජයී අභාරවෙති සමනනාගතො”ති අට්ඨකථායං චුතොවා “ජයී
භාරවෙති සමනනාගතො”ති මිළිඤ්ඤාපඤ්ඤා චුතොවා ඵතෙසු චිත්ත
විනිවර්ජයෙසු මිළිඤ්ඤාපඤ්ඤාගතමෙව විනිවර්ජයං පසාදනීකාරණ
ගරුකානාං අනුතොගො ගමන් යොජ්ජනො ධම්මවිනයපිලොමං
පකාසෙති.

104 නාසංසෙත මහාථෙර වචනනතිධ සමමත.

බ්‍රහ්ම සභාරමොග්ගාදි දුස්සිලගුණදිපනං.

105 අට්ඨකථාය නෙවෙතං සමෙති සමබ්බිමා
නාගසෙතො මහාථෙරෙ කිං අභාසි තථාචිධං.

106 මිළිඤ්ඤාපඤ්ඤා දිස්සනති පාළිඅට්ඨකථාදිති
අසමානාති යානාති බහුනිති තතොපි ව.

107 පඤ්ඤා සමණදුස්සිල-නාමිකෙ තත්ථ සබ්බසො
චුතොවා විනිවර්ජයො ආදි-මජ්ඣිමනිකායෙව සියා.

108 මිළිඤ්ඤාපඤ්ඤා වාසුඤ්ඤා යො සමො ධම්මනිවර්ජයො
දිස්සතෙ පභිගුණාම මයං නං සුචිතිවර්ජයං.

109 තත්ථ දුස්සිලපඤ්ඤාසමිං ආගතං විසමං නයං
ගහෙතොට්ඨකථාපාඨං ඡෙඩ්ධතුං නෙව වට්ඨති.

110 මහාපදෙසනායතො තුලසිත්වා යථාගමි
මිළිඤ්ඤාපඤ්ඤාවචනං ගණනනතු ඡබ්බියනතු වාති.

අපි ම—පසාදනීකාරණ “උපාසකානමපි පඤ්ඤාධිග්ගාදිගෙද
සිලෙ භිනෙනපි අවිනස්සනතං උපාසකභාවං භික්ඛුසාමණේරුතං
සිලෙ භිනෙන කථං විනස්සති න විනස්සතෙවා”ති වදනී, අවර්ජය
මෙතං ගන්ධකාරස්ස වචනං කො වෙත්ථාසිප්පායො? යෙසං උපාසකා
නං සිලෙ භිනෙන තෙසමෙවුපාසකභාවො විනස්සති උදුහු තතො
අඤ්ඤාසං උපාසකානනති වා පදන්තො ඤාතුං දුක්ඛරමෙව,
භික්ඛුසාමණේරුතං සිලෙ භිනෙන ගහට්ඨානං උපාසකභාවො න
විනස්සතීති දසසිතො අපරන්තොපි ගන්ධකාරස්ස කීදිසමන්තොධෙති
තත්ථ හි උපාසකානං සිලෙ භිනෙනපි අවිනස්සනො සකොපාසක
භාවො භික්ඛුසාමණේරුතං සිලෙ භිනෙන න විනස්සතියෙවාති
පසාදනීකාරණවදනීති මඤ්ඤා, කෙනවිපි අංකාරෙන ලොකෙවා.

සාසනෙවා අසික්ඛමානස්ස අධ්‍යානස්ස ගතොරොපනෙන කිසොති
නස්සයනෙව, තත් උපාසකභාවනා ලිඛාපරිවහනමපන නරුච්ච
තෙව ඡෙකානං.

111 දෙවානඤ්ඤන ථෙරෙන උපාසකානමාදිනා
දස්සිතජ්ඣාසයො නාම සන්තාගමනසාපගො.

112 ගාරෙහො හොති ධම්මස්සොච්ඡෙති තතිමපන
උපාසකභාවමිච්චතං පදං සද්දනසාපගං.

113 අධිපායං සකං තස්ස තෙන පාඨෙන ඡනිතුං
දුක්ඛරංච සියා තස්මා ගාරයනං තං නිරන්තරං.

අපිම “යසමා දක්ඛිණාවිභංගසුභතා අත්ථසංවණ්ණනායං
සාමඤ්ඤපගතානං නාමමතනසමණානං අරියගොතනතො අන
පෙතානං සමණදුස්සිලානං උපාසකානි මහාඅධිකථාවරියෙහි
ආලපිතතනාව භගවතා සමමාසලුඬෙතෙ සරණගතායෙව උපා
සකානාම හොනති දෙසිතතනාවා පි එවමාදිති යථාච්ඡතකාර
ණෙති එකනෙතනෙව සමණදුස්සිලා සරණගතායෙව නාම හොනති
ති” පසාදනිකාරෙ දෙවානඤ්ඤෙරෙ වදති. නෙවිදමපි සාරතො
පච්චෙතබ්බං. දක්ඛිණාවිභංගසුභතාධිකථායඤ්ඤා තෙන චුච්චමා
නො අධිපායො න සමාවතෙව, තත්ථනි කාසාවකණ්ඨදුස්සිලා නා
ම උපාසකානිචුත්තං. නතෙව ලඬපබ්බජ්ජාසිලගෙදෙන දුස්සිලං
සමාපනනා සමණදුස්සිලා උපාසකානි චුත්තවචනං තත්ථවා අඤ්ඤ
ත්ථවා ආගතං, තථෙව භගවතා අරහතා සමමාසලුඬෙතොපි සමණ
දුස්සිලා එකනෙතනෙව සරණගතා උපාසකානි චුත්තවචනං
සාසකථෙ පිටකතනයෙ කත්ථිපි නදිස්සතෙව, සාසනමාමකෙහි
ධම්මවිනයඤ්ඤාති ගහස්පබ්බජ්ජෙතිපි තාදිසා සමණදුස්සිලා සරණ
ගතා උපාසකානි එකනෙතනෙව සරුපතො න පරිග්‍රහයහනෙතව,
තස්මා පසාදනිකාරෙස්සව තක්කපරියාහතො විමංසානුවරිතො
සයංපටිභාතො යමධිපායො සන්ත්‍රිසාසනාපගතො විතණ්ඩවා
දෙති ඡබ්බිතබ්බාව. චතුත්ථාරුජික සිකාපදත්ථණ්ණනා
යමපන “තත්ථ පාරුජිකතො විසුඬං ගිහිභාවාදිකා අපෙක්ඛමානො
ඉප්පමානො හුත්වාති අත්ථො, අයඤ්ඤි භික්ඛුභොවෙ යත්තා අභබ්බො
ක්කානාදිති අධිගනතුං තස්මා තස්ස පාරුජිකාපනනාපුග්ගලස්ස
භික්ඛුභාවො විසුඬිනාම න හොති, යසමාපන ගිහිවා උපාසකාරු

මිත්තසාමණේරුනං වා අඤ්ඤාතරො හුමා දනාදිති සන්නවංගං වා
 කුමාරාදිති මොක්ඛවංගං වා ආරාධෙතුං භවෙත්ථ, හොති. තස්මාස්ස
 ගිහිආදිභාවො විසුඬිනාව හොති-ති” වුත්තං,-ඉමං පන අත්ථ
 සංවණ්ණනාය දෙවානඤ්ඤෙරස්ස වචනං අවුත්තං පටිවිරුඬිමෙව,
 අපඤ්ඤානං--පරිවාසං වා මානනං වා චරණෙන තලලඬි
 කෙන ගෙන ථෙරෙන තථාරූපා යදි උපාසකා රතතිප්පද
 භයෙනාචරෙවෙතඛො භවෙය්‍යං පකතුපාසකාපි සන්තා ආරොචෙ
 තඛොව. නවෙනෙ භික්ඛු-විඤ්ඤා අනෙතාආරාමනා ආරොචෙ
 තඛො භවෙය්‍යං පරිවාසමානානදනඛානාදිසුපි සඬක්ඛෙවෙසු
 තෙ හත්ථාසතො ඛනිකරණවසෙතෙව චරෙතඛො නතු සිමා
 තොව ඛනිකරණවසෙන. කා වා ඉමං තස්සායසමතො චින්නං
 කොට්ඨං කොටි රුට්ඨති කා වා න රුට්ඨති කා වා තෙන පටි
 පජ්ජයති කා වා න පටිපජ්ජයතිති සො එවෙත්ථ පුද්ඪතඛෙඛො
 හොති.

- 114 පබ්බලජාසීලභෙදෙන දුස්සීලා සමණා ඉධ
 උපාසකාහි වුත්තට්ඨකථාපාඨො න දිස්සතෙ.
- 115 පපඤ්චසුදති අභිකථාපාඨස්ස වඛිකතො
 අත්ථං දස්සයතො තස්ස වචනානු මුඛා භවෙ.
- 116 නමත්ථ සාධකං බුධිවචනමපි න දිස්සතෙ
 අඤ්ඤත්ථ වචනං සුත්තං ගතෙති, විපරිතසො.
- 117 වදන්තො තස්ස තඤ්චාපි අනුතං ව න සාසනං
 නිත්තත්ථපන සුත්තානං තෙසාන්තො ඉති යො පන.
- 118 තෙසාන්තමපි නිත්තත්ථ කම්මාන සකලඬියා
 පකාසෙති තතො ධම්මවිනයං සො විජායතෙ.
- 119 “එකනෙතතෙව සමණදුස්සීලා හි උපාසකා
 සරණගතා ව හොන්තිති” දුටුත්තසාවධාරණො.
- 120 වුද්දන්තා විනිච්ඡයො දෙවානඤ්ඤෙරෙන සබ්බථා
 පාප්‍රිඅභිකථාදිති විරුධො විසමො සියා.
- 121 අපරොපි තයො එත්ථ දෙවානමපි නඤ්ඤො
 දෙවානඤ්ඤා ඛොධඛෙඛො ථෙරෙන ඉති වෙසියා.

- 122 චුතො දුමාව සාවිඤ්ඤා න වහතඛේඛා පනිභිතො
භූමිං වුපාසකතතං සො න තං යාවොපගව්ඡති.
- 123 සරණන්ති පනිසාව වුච්චතො අභිධානතො
පනිභිතො ගතයො ච වහතඛේඛා භූතපාසකො
- 124 විසෙසන විසෙසනානු විසිට්ඨං වුච්චතො යුතං
ගිහිතා සරණනාමාදිවිසිට්ඨං ඉධුපාසකො.
- 125 අනතඤ්ඤාගතාවන්තො යං රුකිනා ගලිතස්ස භූ
න රුකිනට්ඨො න භූමිට්ඨො සො භවෙය්‍ය කථඤ්චිපි
- 126 එං සාවිඤ්ඤාතො භවෙය්‍ය ගිහිනන මපනිඤ්ඤා
වහතඛේඛා හෙව සො භික්ඛු නවාපි ස උපාසකො“ති.

අපිම-යසම් පන උපාසකෙ පබ්බජිතෙ නස්සුප. සකභාවො න
විනාසනි. සචෙ විතසෙසය්‍ය යෙන කෙනති දුතියසකදගාමිඅරිස
ලග්ගෙ පටිච්චෙ නස්ස පඨමො සොනාපනතිමග්ගොපි නසෙසය්‍ය
එං තනිසවතුන්චිග්ගෙසුපි පටිච්චෙසු පඨමදුතියමග්ගා නසෙස
යසුං තාදිසො මග්ගනාසො කදච්චි න භවති”ති දසෙසඥානායං
පසාදනිකාරො “යදිභවති” තනාදිකං ගාථතනමාන.

සෙසත්ථිදං ?

යදි භවති චමො සො සච්චවාංචා ච නස්ස
දුතියඅරිසමග්ගෙ ලබ්ඛනෙනපසන්ථ
පට්ඨපඨමමග්ගො නස්සිනඛේඛා ච ගොති
වරතනිසවතුන්චිග්ගෙ සනාමනෙතපි ලග්ගෙ.

දුතියතනිසමග්ගා නස්සිනඛේඛා ච ගොන්ති
න හි භවති කදච්චි තාදිසො මග්ගනාසො
කුසලලච්චිදුතං විඤ්ඤානං නොස නග්ගො
න ලගති ජිනබ්බමා තාදිසෙතොපි වාමො.

භවති කුසලධමෙමනෙටි පාපස්ස නාසො
න භවති කුසලෙනා කණ්ණධම්මස්ස නාසො
සුච්චිතවරුකකංචංසමාලොරුථෙරො
කථමිද්දුඡි යුතනං පුච්ඡනඛේඛා ච ගොති’ ති.

පසාදනිකාරණ පනෙනාහි තිති ගාථාහි දසසිනොපි විනිමු
යො එකනෙනනෙව පරමන්ධවෙවිණ්ණධො තොති, ආතිධිමු
කොති පාකවො පන පසාදනිකාරණෙ කථමිදිසං පරමන්ධවෙවිණ්ණ
ධයානං සමපනොති සලලෙනිකානං තස්ස පරමන්ධවෙම
අකොසලලමෙවඉමිනා උපයාති නොව කොසලලං, සචෙ සො පර
මන්ධවෙම කොසලලපනො හවෙසා "නති හවති කදවි
නාදියො මග්ගනාසො"ති ඉමං එකනන පරමන්ධවෙවිණ්ණධං න
වදෙය්‍ය යස්ස බොපන සන්නානෙ උපපනොති අරියමග්ගො
සද තථෙව පවත්නතීති තෙනආතිධිමුකෙන චුත්තංචිය බායනෙව
එවං සතිසො අසස්සතං සමානං සස්සතං පස්සදුපෙති නම.

තෙතවුත්තං අභිකථාවයිසංගි-

චුචසුභසුභත්ත සුඤ්ඤං පුරිමවයමන් සුඤ්ඤමමතථදං
චුචසුභඅත්තරහිතො මග්ගො ඉති සුඤ්ඤතා තෙසු'ති.

පරමන්ධමමවිසයෙසු පන මහාගන්තෙසු අර්ථකො සමානොපි
අතිධමන්සඛගතං වා තදන්තවන්තායො වා එකවාරමි මලො
කෙය්‍ය නවෙවං වදෙය්‍ය, අතිධමන්විභාවතියමපන "ත්‍රියානුත්ත
රස්ස පන අසමනවතො වාදසවිධතා න-චුත්තා කසවා පන තස්ස
අසමනවොති? මග්ගස්ස එකවිත්තකකිකිකපතා යදිති මග්ගවිත්තං
පුනපුනං උපපජ්ජෙය්‍ය තදුපපත්තියා කියාභාවො සකකා
වත්තුං තමපන කිලෙසසමුච්ඡේදකවසෙතෙව උපලභිතබ්බතො
එකවාරපවත්තනෙව ච තෙන අසනිසමාපනෙන විය තරුආදී
නං සමුලවිධංසනස්ස තං තං කිලෙසානං අවුත්තං අපවත්තියා
සාධිතතො පුන උපපජ්ජමානෙපි කාතබ්බාභාවතො දිට්ඨධමම
සුඛවිහාරන්තො එලසමාපත්තියා එව නිබ්බාණාරමණවසෙන
පවත්තනතො න කදවි සෙකතානං අසෙකතානං වා උපපජ්ජති
ති" චුත්තං, එකවිත්තකකිකිකස්ස පන අරියමග්ගස්ස එකවාරමෙව
උපපජ්ජනං ඉමිනා විකාපායෙන පකාසිතං ගොති, සචෙ අරියම
ග්ගො පුනපුනං නෙවුපපජ්ජෙය්‍ය කථං පසාදනිකාරස්ස මග්ග
නාසො න හවෙසා? අරියමග්ගස්ස හි වයධමමතා පුනපුනං අනු
පසාදනිණ්ණධසංකිතසභාවසිධාව සියා, යො හි කොපි යොගා
වචරෙ යද සොනාපත්තිමග්ගකීවං නිට්ඨාපෙති න වෙව පුන
කදවිපි තෙන තං මග්ගකීවං කාතබ්බං හවෙය්‍ය තථෙව උපරි
භාවනාමග්ගපතයෙපි-තෙනාහ "කතං කරණීයං නාපරං ඉන්
ත්තායාති පජානාති-තිව, -නති උත්තරිං කරණීයං කතස්ස වා
පතිවයො තිව. අපි ව "න හවති කුසලෙනාකණ්ඩමමස්ස නා

සොති” ඉමිනා පන ගාථාපාදෙන “කුසලෙන කුසලධර්මස්ස නාසො න භවති” පසාදනිකායෙ එකතතධර්මවිරෝධමෙව දසෙසති. “කාමාවචරමහග්ගතසංඛ්‍යානාං පන පුඤ්ඤභිසංඝාරආනෙඤ්ජා භිසංඝාරානං පහානං වුපසමො නාසො විනාසො කුසලෙන වා අකුසලෙන වා අබ්‍යාකතෙන වා ධර්මෙන භවෙසසාති” පුනරපි මර මරංඨං ගතවා ආභිධමමිකෙ මහාපථෙර පුච්ඡන්තාපි ජාතිතුං චංචතො, සමෙ අමහානං චචතො නථා කාතුං න ඉවෙජ්ජය, “පුඤ්ඤපාපට්ඨිනස්ස නත්ති ජගරතො භයනති” ගාථධර්මෙව “කුලප්පං චො භික්ඛවෙ මයා ධර්මං දෙසිතං ආර්තනෙනති ධර්මාපි චො පහාතබ්බා පගෙව අධර්මො”ති සුභතපාඨස්ස උපවිනිත සුභතස්ස-නදර්ශකථාවිනිව්ජයෙති සථිං පුනපුනං ඔලොකෙන නො උපපරික්ඛනො යථාභුතස්මං මනසි කරිතො අත්තසන්නා නෙ දළහං පතීතං තං යථාධර්මවිරෝධස්සං සංඝාතං අයො සලලං සමුධරිතො සුඛි හොතු පසාදනිකායෙ, පුන පටිභානනායමපි උග්ගණිතො තං විපරිතස්සං විසෙසතො පජ්ඣතු.

තාසු ව ගාථාසු-“යදි භවති චමො සො සච්චවාමො ව තස්ස, දුතියඅරියමග්ගෙ ලබ්ධතො, පට්ඨපඨමමග්ගො නයසිතබ්බො, වරතනියවතුන්තෙ පත්තමනොති මග්ගො-දුතියතතියමග්ගො නයසිතබ්බො,-න ලභති ජිනධර්මො තාදිසෙකොපි වාමො,-සුචිදිත වරලක්ඛං වංසමාලොරුපෙරො”-ති.

පදනොතාති සද්දනොපි අත්තොපි දුරුත්තානොව හොනති තත්-තස්ස-සො චමො-සච්චවාමො-එව-යදි-භවති. ති-පඨමගා ථාපාදස්ස සමබ්බො, එත්-සච්චවාමොති-පුලලිඛනවචනෙන වාමා සද්දස්ස ලිඛනපරිවත්තනං දිස්සති තං නසුඤ්ජරමෙව, “සච්චවාමො අස්සාති-යත් කත්ති ආගතං සපුග්ගලවචනං දිස්වා තත් සමමු දෙහාච “තස්ස සො චමො සච්චවාමො”ති බාහිරසමබ්බාපයො ගෙපි එවං යොජෙසීති මඤ්ඤ, දුතියඅරියමග්ගෙ ලබ්ධතොති එත්-ලබ්ධතොති පදං පඨමපදෙන සථිං සමබ්බන්ධමානං පුත්තත්තං නොපගච්ඡති අසමබ්බත්තො, නයසිතබ්බොති පනෙතස්ස කමමකාරකකිට්ඨපඨවයනනක්ඛිපදනති ගන්තාර සමමතස්ස පට්ඨපඨමමග්ගොති ඉමිනා අභිතිතකමමපදෙන භවි තබ්බං එවං සති නාසකෙන කහ්‍යාරුපි අඤ්ඤෙන භවිතබ්බමෙව කසමා සො ගන්තාරෙනාතිදිට්ඨාති න ඤ්ජයතොව, අථ ව. පන නසධාතුස්ස අකමමකහ්‍යා නයසිතබ්බොති කමමති න සිප්ඤ්ඤි කාරිතයොගෙයෙවෙතස්ස කමමති නාසෙතබ්බොති පයොගො සිප්ඤ්ඤි තසමු ගන්තාරස්ස නයසිතබ්බොති පදං අපගතසද්දලකබ්

ණං දුරුභතවචනනනි ඡෙධිධතබ්බමෙව, වරතතිසවතුනේ පහා මනෙතපි මගෙහති-එතාපි දුරුභතපදයොගොව දිස්සතෙ, දුතිය තනියමඤා නසසිතබ්බාති වුත්තසදිසමෙව, න ලහති ජිනධම්මා තාදිසකොපි වාමොති එත් ජිනධම්මා-තාදිසො-එකො-වාමො-අපි-න-ලහතිනි සොජනා, ජිනධම්මාති වෙත් අපාදනවසෙන වුත්තනනි මඤ්ඤ, එවං සති කයමිං අනේ අපාදනනනි කපතු නේරෙපුච්ඡිතබ්බාව ලහධාතුපසයොගෙන ආධාරනොව රුචති පණ්ණිතානං, එතාපි වාමොති ලිඛිතපරිවහනනමෙව දිස්සතෙ තං නසසාහනං, ලහතිනි ඉදං සකමමකාය ලහධාතුයා සිධං කපතු කාරකාබ්‍යානක්‍රියාපදං තතාපි සද්දලකබ්බොතො තස්ස කපතාරංවා කමමං වා පරියෙසිතුං නෙව දෙවානඤ්ඤේරෙවා නොව අඤ්ඤා සමණොවා බ්‍රාහ්මණොවා දෙවො වා මාරෙ වා බ්‍රහ්මා වා කොට්ඨා ලොකයමිං සමනො හොතිනි මඤ්ඤම, සුචිදිතවරඋකකංවං සමාලොරුථෙරෙති-එත් උකකංවංසමාලමහාථෙරෙති වහනබ්බ උකකංවංසමාලොරුථෙරෙති පසාදනිකාරෙන යොජිතනනි ගමනතෙ මහනත සද්දපසයොගාරහධාතො උරුසද්දපසයොගො පන සභාවතිරුත්තිසංඝාතාය මාගධිභාසාය ලොකෙ උපපන්න කාලතො පඨාය යාවජ්ජනනා තංතංකාලිකානං සද්දසන්ඤ්ඤානං පයොගෙසු නදිස්සතෙව අභිධානපදිපිකාදිසු තෙසං තෙසං නාමානං දිට්ඨමනෙතනෙව සද්දහිමධයං අසලකෙබ්බා තාති තාති නාමාති තත් තත් යොජෙබ්බා පජ්ජංවා ගජ්ජංවා කරෙන්නා නං පයොගා තාදිසාව භවනනි පුජ්ජත්ථාවකස්ස මහනතසද්දස්ස පයොනාරහධාතො දබ්බරසිච්චකඋරුසද්දපසයොගො අසිඨපස යොගොව, තංබොපන සිඨපසයොගොති ගහෙබ්බා දෙවානඤ්ඤරු ථෙරෙත්තාදිනා යොජෙතුං මා මඤ්ඤනතුආබ්‍රුතිකා, අපි වෙත් අඤ්ඤාපි අවජ්ජරියබ්බුතනො දිස්සතෙව කත්මොපනෙසො? සාධු ජනපසාදනින ම ගන්තවනාය මිති නිති සංවමජ්ජරතො පුබ්බෙව සො උකකංවංසමාලමහාථෙරෙ කාලං කතො අනොසි. සාධුජනපස සාදනිකාරෙ බොපන තං කාලකතං මහාථෙරං ආරබ්භ අත්තනො ගනේ-

“සුචිදිතවර උකකං වංඃ මාලොරුථෙරෙ
කපමදමිතිදුත්තං පුච්ඡිතබ්බාව හොති”ති,

වදනි, කද සො පුච්ඡිතබ්බො? දිට්ඨ වා ධම්මෙ උපපජ්ජ වා අපරෙ වා පරියායෙ මෙනෙත්තයස්ස වා සමමාසමුඛස්ස කාලෙති පසාදනිකාරමෙව පුච්ඡිතො ජනිතුං යුත්තමෙව.

127 “සුදලනසුතනිං ඉධ දිපසිස්සං” ඉච්චාසතිං චාචමුදිරසිච්චා
අදලනසුතනිං අතිධමමිකො සො දෙවදිනනෙදු යති දිපසිධි.

128 සුතනිනං දලනං චාපි මුදුතං චා අනුනතා
ගන්තකාරෙන නිදදිධා යා සා සුතනි අධමමිකා.

129 පබ්බන්ධාය හි ලබාය නස්සොපාසකතා සචෙ
නස්සය්‍යස්ස සස්ස උප්පනෙන මග්ගො භු දුතියෙ”රියෙ.

130 පඨමො”රියමග්ගො හි නස්සය්‍යෙය්‍යධි තථා පරෙ
නචෙචං මග්ගනාසොති සායං සුතනිධි තස්ස චෙ.

131 සුදලනිභූතා නස්සෙච සුතෙනසා නොති කප්පති
මග්ගාමග්ගමජ්ඣනෙනො මග්ගසුතනිං අභාසි යං.

132 කුසලෙන කුසලස්ස නාසො චාපිධි නෙවිති
ගන්තකාරෙන යො වුතෙනා නිව්ඡයො සොපාධමමිකො.

133 තෙ හචෙ ධම්මතො චාපි සද්දතො චාපි අත්තො
විරුධාච සිද්ධං තස්මා මුචමිකො ගන්තකාරකො.

134 කොසල්ලාලඞ්කාරථෙරෙ සඬමමනයකොවිදො
තෙ හචෙ පරිච්ඡේදය්‍ය දුරතොච දුරුතනකෙ

135 තාසු ච නිසු ගාථාසු අපසද්දත්තසිතා
දිස්සනෙතච මහාදෙසා දස තෙ සොපි පස්සනං.

136 දෙවනාදස්ස ථෙරස්ස පායසො සද්දලකඛණේ
දිස්සනෙ අයථාලිඞ්ගං නෙරුතනිකමනොදරං.

සුතනි-“ඵචං මහාපරාධකාරකො මහාදුස්සිලො දෙවදෙනො
පඨවිං පච්ඡනෙනාච “පාණෙනි බුඩං සරණං උපෙමි”ති ඵචනෙන
සමොසද්බුඩස්ස සරණගතභාවො චෙතනා”දිනා පසාදනීකාරෙ
හිනනසිලානං සමණදුස්සිලපුග්ගලානං සරණාගමණස්සාභාවමපි
දස්සෙති, සචෙති දෙවදෙනො සංඝං හිඤ්චා පාරුජිකසමාපනන
දිවසනො පට්ඨාය යාච පඨවිප්පචෙසනා ඵත්තනරෙ සරණගතිකො
අභවිස්ස න හෙව සො පඨවිප්පචෙසනකඛණේ සරණමගමිස්ස.
නචාපි අට්ඨකථාචරියා “ඉදං කිරියානං දිස්වා නථාගතො දෙව
දනනං පබ්බාපෙසි”ති වදිස්සංසු. තස්මා දෙවදතතස්ස සඬකභෙද
කමෙමන භිනනං සරණාගමනං පුත පඨවිප්පචෙසනසමයෙ සය

මෙව් ගහිනං, න වෙතං. භිගිසරණාගමනනතිවා පබ්බජ්ජාසරණං
ගමනනති වා වහ්නබ්බතං. ආපජ්ජති කෙවලං ලොකියසරණං
ගමනමෙව, ඉමිනාපි පබ්බජ්ජනානං පාරුජිකසමාපන්නියා සමුලමෙව
සාට්ඨ්ථ්ථසෙන සරණාගමනං භිජ්ජතිති සද්ධතෙව;

137 සබ්බභෙදෙන කමෙවන දෙවදත්තස්ස සබ්බසො
සරණාගමනාදිකො නිනෙතො සාසනිකො ගුණො.

138 තසමා සො පච්ඡිමෙ කාලෙ අහොසි සරණං ගතො
තථා පාරුජිකාපත්තා සබ්බසං සරණං නසෙ.

139 දෙවානඥෙන ථෙරෙන දිට්ඨතෙන බහවොපි ච
දස්සෙතො සකංගේ භූ චූහොතො යො සො විනිච්ඡයො.

140 පාරුජිකසමාපත්තා භික්ඛුනමපන භිජ්ජතෙ
පබ්බජ්ජාසරණඤ්ඤාව න ගිහිසරණං ඉති.

141 පාළුඅට්ඨකථාදීනි විරුඩො සො විනිච්ඡයො
ඡට්ඨනියො තතො ධම්මකාමෙහි බහිසාසනං.

142 “එවං මහාපරාධාදි-පාඨො සොපි අනාත්කො
දෙසාකුලාදිමජ්ඣනෙතො අසමබ්බොව දිස්සතෙ.

143 ගන්ධකාරදයො පබ්බජ්ජා වා ගිහිනොපි වා
යානි යානිධි සුත්තට්ඨකථාදීනි විලොමනො.

144 දස්සයනතො පකාසෙනති නිච්ඡයං සාසනාපගං
තෙන තෙ පාකවා භොනති ඉධ ලොකෙ පරත්ථ ච

145 යෙ වාපි දස්සයන්ති යථා ධම්මවිනිච්ඡයං
තෙ වාපි පාකවා භොනති සාධුතං සමිත්තං හි.

146 ගහට්ඨා යෙධ ගච්ඡන්ති ලොකියං සරණං යතො
තදුපකතිලෙසසානෙන තතො තෙ ගිහිබ්බතො.

147 දිස්වානාදිනවං තසමා නිකම්මිවා “නගාරියං
පබ්බජ්ජන්ති තද්ද තෙසං උභතො සුඛියාගතං

148 සරණාගමනං තංව සධාපඤ්ඤාදිමුලිකං
පබ්බජ්ජාගුණසංකාරයනතං නිට්ඨති සබ්බථා.

- 149 තථා පබ්බජිතානනාභු සන්තානෙ සරණවයං
නඤ්ච කිංපබ්බජ්ජානාමෙන ඉධ ධම්මෙනා.
- 150 යද්ද තෙ උපසම්පන්නා භොනති තං එව ලොකීයං
තිස්සෙනදළතතං යාතං ධාරෙත්ථාං තද්දානං තද්දා.
- 151 උපසම්පන්නසන්තානෙ ගහට්ඨසරණාදිතො
සරණාගමනත්තං නෙව තිට්ඨති සාසනෙ.
- 152 උපාසකසාමණේරුප-සම්පන්නතොසු තිසුපි
යානෙසු ලොකීයං චෙක්ඛං තිට්ඨතොගුණසාධකං.
- 153 තස්මිං භිනෙහවසිස්සන්නං නත්ඤ්ඤං සරණං ඉහ
ලොකීයං තස්ස සන්තානෙ යථාධම්මසභාවතො.
- 154 දුස්සත්තම්පි ච භිජ්ජන්නං ලොකීයං සරණං යතො
යෙන යෙනෙව භිජ්ජය්‍ය සිස්සමානං තතොපරං.
- 155 සභාය සරණං නෙව දිස්සතෙ ධම්මලක්ඛණං
තස්මා තථා වදන්නානං සියා වාචා පලාපිකා.
- 156 දුස්සිලසමණෝ යස්මා නිශ්පසාති මහෙසිනා
වුහොතා තස්මාපි සරණං-ගමනං තස්ස න විජ්ජති.
- 157 සො චෙ සරණගො අස්ස සමමා සංඛුධසාසනෙ
ආසංඝො නාම තොනෙව සධම්මාභිරතො භවෙ.
- 158 මග්ගදුෂ්ඨිති යො වුහොතා දුස්සිලො සමණො ඉහ
නාසකො'රියමග්ගස්ස සො භවෙ සරණාපතො.
- 159 සරණාගමනං යස්ස සියා සො සමණො ඉහ
මග්ගදුෂ්ඨිති වුහොතා ව මුනිනා ධම්මසාමිනා.
- 160 ඡවාලාතුපමො වුහොතා දුස්සිලො සමණො ඉහ
පරිභින්නාභයඤ්ථා සො භවෙ චෙ සරණාපගො.
- 161 අනුපාසකොති වුහොතා යො දුස්සිලො සමණො ඉහ
සරණාගමනමත්තම්පි නඤ්චතස්සිධි සඳ්වතො.

“සබ්බභයෙහි අමුත්තොමුහොතාසංඛිති අධිගමස්සබ්බෙහි
සුපිනිතස්ස ගතවානො අපායමග්ගං සමාරුඤ්ඤා”ති

(විසුඛිමග්ගො.)

- 162 එවංවුනෙතති දෙසෙති යුනෙතා දුස්සිලපුගාලො
සරණාගමනිකො නාම කථං නොතිධිසාසනො?
- 163 සාධුජනපසාදනි-කාරකෙනෙත්ථ පායසො
• පාළිඅට්ඨකථාදිතං අබ්භිපායං තදඤ්ඤතං.
- 164 ගණනතා අත්තනො ගණේ දසසිනො යො විනිච්ඡයො
න වෙසො ධම්මිකො සන්ත්ථසාසනානුගතො සියා.
- 165 දසසිනො පන අලෙහති එත්ථ ධම්මවිනිච්ඡයො
යථාධම්මාවගත්තබ්බො ධම්මලක්ඛණවෙදිහි-ති.
- 166 උච්ඡින්නවාදපථසන්ත්ථසනාරවා සෙ
පසසන්නිමං සකපරත්තවෙසමානා
සෙට්ඨත්තමෙව පසවන්ති ඉතො හවෙ තෙ
නො ටෙත්ථ දුට්ඨමනසා තමුපාසසන්නා.

ඉති හිනනසිලානං සමණ්දසසිලපුගාලානං සරණාගමනා-
භාවපදිදිපතො සාධුජනපසාදනිසා විශ්වධම්මානසඤ්ඤාන
මුච්චන සබ්බහිනො පඤ්ඤාකම්මානො.

—o—

- 167 දෙවානඤ්ඤාස ථේරස්ස දුග්ගියෙථ විනිච්ඡයෙ
යථාධම්මවිරෙධානි ථානානි පාළියාදිතො.
- 168 සාධකානන්තරනෙතාව යථාධම්මවිනිච්ඡයං
දස්සයිස්සං සමාසෙන තංසුණන්තදා සාධවො.

තත්ථ හි සාධුජනපසාදනියා “එවං පාළිඅට්ඨකථාසු වුත්තන
යෙන සමණ්දසසිලස්ස සෙවනහජනාදිමත්තනෙතා පාපකං කීත්ති
සද්දං විතා අඤ්ඤං කිඤ්චි පටිලභිතබ්බපාපං න පස්සාමා”ති.

දෙවානඤ්ඤාසෙ වදහි, පාළිඅට්ඨකථානං විපරිතසො
ගහෙතො අත්තනො මනිවසෙන අත්ථං පකාසෙනාසං දෙවානඤ්
ඤේරස්සායං විනිච්ඡයො එකනෙත්තා ධම්මවිනිච්ඡයවිරෙධො සියා,
තත්ථ “එවං පාළිඅට්ඨකථාසු වුත්තනසෙතො”ති-වුත්තවමනමපි
අසඬංඅභූතං, න වෙව පාළිඅට්ඨකථාසු පුබ්බාපරවිරෙධාසමඛ
කුට්ඨානානි දිස්සරෙ, මුළුකුත්තානමපන පුගාලානං අප්පාසව

සෙනෙවි පාලයට කඩිනමින් යොමු කළ හැකි පුබ්බාපරවිරෝධාව පසුකළ හැකි, සෙයසථාපි පිතතජරපිළිතානං මබ්බෙරපි ගුලො, නිත්තසසාදවසෙනෙවුපට්ඨානි-සමපදථිදං එවං දට්ඨබ්බං,

තෙන හතවතා ජාතතා පසුතා අරහතා සමමාසවුබ්බන් අනිධිමම පුහුලපසුකුණතිකථායමපන “සෙ බො පනසු සෙවනති හජනති පසිරුපාසනති දිට්ඨානුගතීං ආපරිජනති තෙසං තං ගොති දිස්සන්තං අනිතාය දුක්ඛායා”ති-වුහතං. තදට්ඨකථායමප “සෙ බො පනසුනති-සෙ බො පන තසු උපට්ඨාකා වා සුනතිහතාදසො වා එතං පුහුලං සෙවනති, තෙසනති-තෙසං පුහුලානං. ඡ සන්තරෙ සෙවනනානං මිච්ඡා දිට්ඨිකානං විය-දෙවදහනං සෙවනනානං කොකාලිකාදීනං විය ව තං සෙවනා දිස්සන්තං අනිතාය දුක්ඛායා ගොති “නි-වුහතං.

ඉමං පාලයට කඩිනමින් පසාදනිකාරය සබ්බදුබ්බලාය අත්තනො මනියා පටිබ්බිතං න සකකායෙව, සමමා සද්බුද්ධි බො පන-සමණදුසිලානං සෙවනං. දිස්සන්තං අනිතාය දුක්ඛායා ගොති “නි ආහ, පසාදනිකාරෙ පන සමණදුසිලානං සෙවනනා නාදිවතකෙත් පාපකා කිහිනිසද්ධං විනා අසුද්ධං කිසුද්ධි පටිලභි තබ්බපාපං න පසාමා “නි වදනි, ඉමෙසු චිත්තවිච්ඡේදයු කතමො විනිවිච්ඡේදො අත්තන්තරන්තකාමෙති සබ්බෙති ගහට්ඨපබ්බජ්ජෙති සමපට්ච්ඡිතබ්බො සමමාසද්බුද්ධියු විනිවිච්ඡේදො වා-පසාදනිකාරයු දෙවනාදුසෙරසු විනිවිච්ඡේදො වා “නි, විසුද්ධි සලකෙතබ්බ මෙව, තත්ථ ව අසුද්ධං-කිසුද්ධි-පටිලභිතබ්බපාපනති-පදහතයමපන සද්දලකිණිකො ගෙව සමමා අත්තන්තරන්තකාමෙති, ධම්මන්තො පන-පටිලභිතබ්බපාපනති-ඉමිනා කමමං දසසිතං උද්ගු විපාකනති නගමන්තො, පටිලභිතබ්බසද්දපසයොගතො පාපකිහිනිසද්ධපාරි සෙසතොව විපාකනති ගමන්තො තංදසුනන්තො ධම්මවිරෝධමෙව සියා, එවං පසාදනිකාරයුසං විනිවිච්ඡේදො ධම්මන්තො සද්දන්තොව පටිභිතො සන්ත්තසනාපගතො “නි වෙදිතබ්බං,

169 දුසිලසෙවනෙ කිසුද්ධි පාපං නන්ති “නි භාසතො දෙවනාදුසු ඵෙරසු වෙවා ධම්මනසාපගො.

170 දුසිලසෙවනං පාපං ඉති බුද්ධාදසො පන ආහංසු දුබ්බිපාකංව තත්ථ තත්ථ යථාගමං.

- 171 දුස්සිලසෙවනෙ නිඤ්චි පාපං නත්ති භාසිතෙ
දෙව්නාඤ්චිනා ථෙරං කො සමන්තො භික්ඛකො?
- 172 “අඤ්ඤං නිඤ්චි පටිලභි-නබ්බං”ති තඤ්ඤං
සද්දන්ධමමනො ගීතං නභෙත්තෙත්ථි ගාතියො.
- 173 අයං විනිච්ඡයොවාපි ගත්තාරස්ස සබ්බං
බුධිමමාපගො යෙව භවෙ පාත්තරහවො.
- 174 ඉති විඤ්ඤාය අත්තත්තරත්තොතිරතො බුද්ධො
පජ්ජිත්තො තං ධම්මනෙයපෙත්ත රතො සියා.

අපිව-තත්තෙව-“යො හි කොචි පණ්ඩිතපුරිසො එසො විපනන
සිලො එකනන්දසසිලොති භනන්තොව තස්ස වජ්ජුත්තයගුණසද්ද
හනලකකිණාය සධාමුලිකාය සමමාදිසියා සමුපෙතභාවං පාළිඅධි
කථාදීසු වුත්තකායෙන වෙව බුධාදීනං වඤ්ඤානමානනපුජනාදිකාර
ණෙහි ච පට්ඨකිකතොව සමමාදිසියාය මිච්ඡාදිසිකදුස්සිලතො
සමමාදිසිකදුස්සිලෙ දිනනමෙව මහපථලනති ච පසන්නෙන ඤ්ඤා
සමපදානනවිකේතන කමමකමමථලාති සද්දතිත්තා තමුපසංඝකමම යං
නිඤ්චිදනවැළුම වා දදෙය්‍ය අභිවාදනාදිති වා කරෙය්‍ය අකුස
ලඤ්ච උපපජ්ජති අපායුපගො ච හොතීති නවත්තබ්බං, කසමා
සබ්බසො කුසලසෙසව උපපත්තියා බේත්තභාවතො”ති.

පසාදනිකාරෙ වදති, නවෙදායමපි විනිච්ඡයො සඤ්ඤාසංඝනානු
ලොමො හොති, නත්තෙව විපනනසිලස්ස එකනන්දසසිලස්ස වජ්ජු
ත්තයගුණ සද්දහනලකකිණ. සධාමුලිකාය සමමාදිසියා සමුපෙත
භාවො පාළිඅධිකථාදීසු වුත්තකා, තාදිසස්ස හි සමණදුස්සිලස්ස
සධාපඤ්ඤාදි ගුණාපගතභාවො යෙව තත්ත තත්ත යෙහුයෙත්ත
වුත්තො, තසමා පසාදනිකාරස්සෙතං වචනං තක්කවිපරියාහනං
විමංසාපචාරිතං සයමපිසංඝිතං අපගතසඤ්ඤාසංඝනං නත්තෙව සාර
තො පවෙත්තබ්බං.

නඤ්චි පණ්ඩිතපුරිසො එසො විපනනසිලො එකනන්දසසිලො
ති භනන්තොවා“හිව-වජ්ජුත්තයගුණ සද්දහනලකකිණාය සධාමුලි
කාය සමමාදිසියාති ච—“බුධාදීනං වඤ්ඤානමානනපුජනාදි කාර
ණෙහිවා“හිව-“මිච්ඡාදිසිකදුස්සිලතො සමමාදිසිකදුස්සිලෙ දිනන
මෙව මහපථලනතිවා“ති වෙනෙපි අපගතසඤ්ඤාගමලකිණා අසි
ධිපප්පයාගපාඨායෙව භවනති.

තසෙව-“සුඤ්ඤාසම්පයුතානිවෙනන නමමකමමඵලානි සද්ධිතිවා තමපසසකමම යං කියෙව් දනවත්තං වා දදෙය් අනිවාදනාදිනි වා කරෙය් අකුසලඤ්ච උපපජ්ජති අපායුපගො ව භොතිති න වහනබ්බනති” පසාදනිකාරසායමපි අනුසාසනා සමුසාසනානුලෝභිකා න භොතෙව, තථාහි සාධිකමෙ ජිවකතනයෙ කන්ධපිතිතිනනසිලානං සමණදුස්සිලපුග්ගලානං සභාවංජනනෙනහි, සබ්බෙහි උපාසකෙහි තෙ උපසසකමම පච්චයසසිග්ගං වා අභිවාදනාදිනි වා කාතුං වට්ටනිති සමමාසමිබ්බෙනවා අධිකථාවරියෙහි වා වුත්තවචනං න දියෙතෙව, “දුස්සිලස්ස හි පච්චයපරිභොගො ථෙය්පරිභොගොතිව” භගවතාපි අනුත්තො සාසනෙ සිලවතො යෙව පච්චයා අනුඤ්ඤා න දුස්සිලස්සාතිව, ‘ගුරාවිය කුණ්ඩය ජගුච්ඡිතබ්බොතිව’ වුත්තත්තා දුස්සිලපුග්ගලානං දුස්සිලභාවං පච්චකම්මො ජනනෙනහි තෙසං පච්චයසසිග්ගං වා අභිවාදනාදිනි වා කාතුං යුත්තං අනවජ්ජනති කොනාම පඤ්ඤවා මනුස්සගුතො වදෙය් තෙනෙවායං පසාදනිකාරස්ස විනිවජ්ජයො දුබ්බිතිවජ්ජයො යෙවතිදධිබ්බං.

අපිව-තමිදං “සුඤ්ඤාසම්පයුතානිවෙනනෙන”ත්තාදිකං වාක්යමපි අපසද්දන්දසිතං දුබ්බාකෘතෙව-**නාසනි** “අකුසලඤ්ච උපපජ්ජති අපායුපගො ව භොතිති න වහනබ්බතෙව”හි” උපපට්ඨාටිකායුත්තන්ධෙයොගොව-දදෙය්-කරෙය්-බොතුක්ඛිතානංහි යො කතනා සොව උපපජ්ජනිති ඵලක්ඛිතාසපි කතනා සියා, න වහනබ්බතෙවතිව-ක්රියාකාරකසමිබ්බ මජ්ඣනනානං දුප්පයොගොව, **තසෙව** “කසපා සබ්බසො කුසලස්සෙව උපපන්නියා බෙහනභාවතො”හි,-තිනනසිලානං සමණදුස්සිලපුග්ගලානං සබ්බාකාරෙන පුඤ්ඤකෙබ්බතභාවමෙව පසාදනිකාරෙ පඤ්ඤපෙති, ඉමිනා පනායං පසාදනිකාරෙ විය දුස්සිලපුග්ගලානං ඵකනනසභායගුතො පතිට්ඨාගුතො සද්ධිසම්පන්නගුතො අඤ්ඤා කොචි පුග්ගලො නාහොසි න භවති න හවිස්සතිතිව-බායතෙව, තථාපි-“දුස්සිලා නාම සකල ලොකස්ස කුසලභණ්ඩන්තෙව මහාමොර”හි වුත්තාඅධිකථාටිකා වරිය වචනසම්බානෙන ඉමිනා අසනිප්පතාරෙන පසාදනිකාරස්ස දුස්සිල පුඤ්ඤකෙබ්බන්ධරියාදි සබ්බථාපි හිනනායෙවති දධිබ්බං.

අපිතු-“යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසං උපසෙවති

සෙව තාදිසකො හොති සත්ථාසොපි තාදිසො”හිව.

“අසන්නං යො පග්ගණ්ඨාති අසන්නං උපසෙවති

තමෙව සාසං කුරුතෙ ව්‍යගෙසා සඤ්ඤ්චකං යථා”හිව

එවමාදිනං වචනානං අනුසාරෙන සොපිථෙරෙ කිමත්ථමට්ඨිතොති අවගච්ඡතෙව පණ්ඩිතාහි.

175 බුබ්බුමුට්ඨො වංචා ධම්මොති ගජ්ඣාකරකො
දසෙන්නො විපරිතතො සමපතො විසමානිධි.

176 ධම්මචේට්ඨ භණ්ණිති අධම්මංච කථෙති සො
විනයංච වද්දමිති අවිනයංච වදෙති ව.

177 යුහනමෙව කතෙමිති අයුහනංච කථෙති සො
සද්දසන්ධානුරූපංච කතෙමිති ච ආරහං.

178 අපසද්දසිතසද්දෙව වදතෙව අතො අයං
රෙතො එතස්ස කොවාති සද්දතබ්බොව තිතෙසිති.

තතෙව-“කුසලකම්මං නාම පසන්නෙන සුඤ්ඤාසම්පන්නා විහන්තා සහජතා චේතනා යෙවා’ති ආභිධම්මකො පසාදනී කාරෙවදනී, නචේතං යුහනං, පසන්නෙන සුඤ්ඤාසම්පන්නෙන වා සොපෙකෙති සුඤ්ඤාසම්පන්නෙන වා සොපෙකෙති සුඤ්ඤාසම්පන්නෙන වා විහන්තා සහජතා චේතනා කුසලකම්මං නාම කොති, තසෙවතං පසාදනීකාරස්ස තතියතොප්පතුති සබ්බානෙතව කුසලචිත්තාති අජනනස්ස සාවධාරණවචනං පට්ඨානධම්ම විරොධමෙවාති දට්ඨබ්බං,

179 කුසලං විහජ්ජෙතො සො ගජ්ඣාකාරොති ධම්මකො
ථෙරොයං විහජී ධම්මවිලොමං තං න සොභනං.

180 මහාකුසලචිත්තානමට්ඨනං චේට්ඨ ජනිය
පරමජ්ඣන්තවෙ පාරං ගතොව පටිජනති.

181 තාදිසො සකමාසජ්ජ මතිං ධම්මධම්මතො
පකාසෙති සචේ සජ්ජසාසනං නාසයෙ සචේ.

අපිට්ඨ-තතෙව “නතං අමතපථලතං දුස්සිලස්ස පටිග්ගහණ මහතකෙතෙව ජනනී වදනො පසාදනීකාරෙ පන සධාදෙ යතං පට්ඨයානං දුස්සිලපුග්ගලෙති පටිග්ගහණෙතෙව අමතපථල භාවො න භවතිති සාවධාරණං කතො පකාසෙති තච්ච අයුහන මෙව, සමමානමබ්බුතෙ අභිධම්මෙ පුග්ගලපසාදනීයං “සෙසං භොසන පතිගණනාති විවර පිණ්ඩපාත සෙසාසන ගිලාන සච්ච සෙසජ්ජපටිකාරං ගෙසං නං න මතපථලං හොති න මහානිසංසං ඉදමස්ස අප්පනසනායා’ති-චුත්තවචනෙන-දෙවා නාදුජෙරස්ස වචනං න සමෙති-න සංසදනී, තසමායං අපගත සජ්ජසාසනො දෙවානාදුජෙරවිනිවජ්ජයො ජබ්බිකතබ්බොව සියා.

තත්‍ව ව “අමහප්පලතනති වචනමෙතං දුරුතතමෙව, නතෙව
තාපපට්ඨයනනසස තාදිසං පට්ඨතතවචනං සිද්ධිතෙ.

181 න තං අමහප්පලතං-තාදිනා දසසිතො පන
නිච්ඡයො ගජ්ඣාතරො සත්ථාගමවිද්‍යාදිතො.

182 අමහප්පලතං-තොත්‍ව පදසුචාපි දුරුතතකං
ජතනති පට්ඨතෙනන සමඛතං තං න ගජ්ඣි.

නාසනි-“පෙනනවුපතනිපරිදිපිතෙපිති ව-“නිද්දිසිතතනා
වා”නිව-ගජ්ඣාතරසස දුරුතතවචනාතෙව.

අපිව ගතෙත්‍ව-“සො සබ්බසො ගුණවිරහිතො නිගුණොති
න වතතබ්බායෙව එකනෙතනෙව සංවණ්ණතබ්බගුණ
සුභෙතායෙවති දට්ඨබ්බතති, ඉමිනා පසාදනිකාතෙ භිතන
සිලං සමණදුස්සිලපුග්ගලං එකනෙතනෙව සංවණ්ණතබ්බ
ගුණසුභෙතාති වදති, න වෙතං සුභතං, සම්මාසමුද්ධිත
පන-“කතමො ව පුග්ගලො ජ්ගුච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො
න ගජ්ඣතබ්බො “තාදිනා සමණදුස්සිලපුග්ගලො ජ්ගුච්ඡි
තබ්බොති වුතතවචනෙන දෙවානඤ්ඤෙරසස වචනං න
සමෙතියෙව, න හි සමමාසමුද්ධිතො එකනෙතන සංවණ්ණ
තබ්බං පුග්ගලං ජ්ගුච්ඡිතබ්බං මසුසුති න තාදිසසුචි ධම්මං
දෙසෙති, එකනෙතනෙව සමණදුස්සිලො විසුසුති දෙව
මනුසෙසෙති ජ්ගුච්ඡිතබ්බසු පාපධම්මසු පතිහිතොති පට්ඨක
තොව ජනනො අනාවරණසුණො භගවා දුස්සිලපුග්ගලං
ජ්ගුච්ඡිතොතොව තථාධම්මං දෙසෙසිති නිට්ඨමෙත්‍ව ගජ්
භොති දෙවානඤ්ඤෙරසස දුබ්බිතිච්ඡයො ඡබ්බතබ්බොව,
තත්‍ව මිළිඤ්ඤපසුතො දසසිතාදිට්ඨනනාපි පාළුපට්ඨකථාස
නාගතතතායෙව න සාරතො පට්ඨවතබ්බො භොතති. තත්‍වපි
“ගුණවිරහිතො-නිගුණො”ති-පදනි එකත්‍වදෙසාකුලා තෙව
භොතති.

183 එකනෙතනෙව සංවණ්ණ-තබ්බගුණසුතො සියා
දුස්සිලොති වදං දෙවා-නඤ්ඤෙරෙ අධම්මතං.

184 දිපෙති සාසනෙ අරුතං විසුසුධම්මකාමිනො
යොනිසොපපරිකම්මා ඡබ්බතනු බතිසාසනං.

185 අනවජ්ජසුද්දයොගෙපි අකොසලො නරෙ ඉධ
කථනු සාසනං ගජ්ඣං කරෙය්‍ය බුධිපිතිරං.

තසෙව.

- 186 “නනි දුස්සිලභිකඛුයමිං වණ්ණනිසං ගුණං ඉති,
වදනොගානාකාරෙණ සො ගුණලිඛිතං පට්ටපි.

“තෙ දායකානං දසති කාරණෙති ව දකිණං
“සොධෙනති වුත්තරිං සන්ති ගුණා ව අපරෙ දසා”ති.

- 187 ගන්තාරස්ස එතාය ගාථායන්තොපි දුන්නොයො
දුරුත්තපදයොගහතා ධම්මන්තොපි න දියුනෙ.

අපිවසන. පසාදනිකාරෙ—“සචෙ සො දුස්සිලො සරණගතො
සාසනිකො භවෙය්‍ය යථා වුත්තෙසු වුදුසු දකිණාපටිග්‍යානකෙසු
දසමදකිණායං පටිට්ඨායෙව භවෙය්‍යා”ති ආදිනා පරිකප්ප
නො සමණදුස්සිලපුග්‍යලං දසමියාපාරිපුග්‍යලිකාය දකිණාය
සාමිභාවෙ යි පෙනී. තදන්තාය ව දකිණාමිභවසුභාපාදිකෙව
තදවිකප්පාපාදිකෙව සාධකං කරෙති, තථාපි න වෙවෙනස්ස අප
ගතධම්මපනිසස්සො සො වායාමො අබ්ලප්පන්තං සාධෙති, භික්‍ෂා
සිලං හි සමණදුස්සිලපුග්‍යලං සොනාපත්ති ඵලසච්ඡිකිරියාය පටි
පනනපුග්‍යලෙ සමගතෙහුං වායමනො දෙවානඤ්ඤෙරෙ
අත්ඤ්ඤ ධම්මඤ්ඤ පටිබාහති ජිනවනෙක පතාරං දෙතිනාම,
අච්ඡාකං. බොපන ගඟවා “සොනාපත්ති ඵලසච්ඡිකිරියාය
පටිපනෙන දුතං දෙනි අසං දසමි පාටිසුග්‍යලිකා දකිණා—ති
ඉමිනා පටිපත්තිවසෙනෙව පටිග්‍යානකපුග්‍යලං දසෙසි, සො ව
ලොකුහාර ඵලපාදිකාය නිබ්බන්ධනාගිකාය අරියමග්‍යපටි
පත්තියායෙව විසෙසිනො. න ලොකියඵලපාදිකාය වාසනාගාමි
කාය සුගතිමග්‍යපටිපත්තියා, එවං සති—

“ඡදනං කඛාන සුබ්බතානං පකඤ්ඤි කුලදුසකො පගබ්බො
මායාචි අසඤ්ඤනො පලාපො පතිරුපෙන වරංස මග්‍ගදුසි—”ති.

ආදිනා සංකිලෙසභාගියසුභානනපරියායෙන අරියමග්‍යපටිච්ඡාදි
කාය දුගතිමග්‍යපටිපත්තියා වෙව තදුප්පාදියමානෙන අපායපටි
සංකිලගණාදිනා අතිරිද්ධිපාකෙන ව විසෙසිනො මග්‍ගදුසිසංඛා
තො භික්‍ෂාසිලො සමණදුස්සිලපුග්‍යලො පන කථං තස්ස සොනා
පත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස මග්‍ගජීවිතො සමපනනසිලස්ස
සප්පරිසස්ස සහව්‍යතං පාපුණෙය්‍ය? සචෙභික්‍ෂාසිලො සමණ
දුස්සිලපුග්‍යලොපි. සොනාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනපුග්‍ය
ලෙසු අනෙකාගධො භවෙය්‍ය සොපි ධම්මානුධම්මපටිපනෙනාචා
විපස්සනානුයොගමනුසුතො වුලලසොනාපනොනා වා මග්‍ගධො

වා හවෙසන, දුසසිලො හි සබ්බථාපි නාසගරියමග්ගපටිපත්තියා විරතො විරබ්බකොසෙව තසමා තස්ස සන්තානෙන බොපන අප්ඵ ම හප්ඵ ම නන්දමාහි ම වහ්නබ්බතං ආපනනං සරණංගමනමත්තං නිස්සාය තං දසමෙ පාරිපුග්ගලිකදක්ඛණ්ටියානෙ යපෙතුං පසාදනී කාරෙන කතො වායාමො අයුතෙනාසෙව, හිනනාසිලස්ස හි සමණ දුසසිලස්ස සන්තානෙන සරණංගමනස්සාපි පටිපසස්සධිත්තා න වෙව සො දසමෙ දක්ඛණ්ටියානෙ ජිනො සියා, අපි ම ආනාගතීකානං කාසාවකණ්ඨදුසසිලානං පතිකිට්ඨාපාසකත්තං වත්තමානිකෙසු හිනනාසිලෙසු සමණදුසසිලපුග්ගලෙසු ආරොපෙත්වාපි දසමදක්ඛණ්ටියානෙ තෙ යපෙතුං වායාමනෙනා පන පසාදනීකාරණෙරො අනුතං වදන්තව තථාහි.

අමහාකං බො පන හගවනා අරහතා සමමාසමුබ්බන් අනඤ්ඤසාධාරණං අත්තනො සාසනං සමපාදෙනෙනා ධම්ම තොපි විනයතොපි පටිපත්තිතොපි පුග්ගලතොපි පුග්ගලථිවතො පායතොපි සබ්බථාව අනුනමනධිකං කත්වා සමපාදිතමෙව න වෙ වෙත්ථ සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනනි වා ලොකානම් උපතෙතබ්බං වා අපතෙතබ්බං වා ඉදමෙත්ථ න යුත්තං අමුකස්මිං යානෙ යුත්තමිදන්තිවා වහ්නබ්බං කිඤ්චි පස්සාම, තෙනාහ-හගවා “ධම්මං වො භික්ඛවෙ, දෙසිය්සාමි ආදිකල්‍යාණංමලේඤ්ඤකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බ ඤ්ඤානං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිපුඩං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙස්සාමිති-ථත්ථ-ආදිකල්‍යාණංමලේඤ්ඤකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බ ඤ්ඤානං කෙවලපරිපුණ්ණං ධම්මං දෙසිය්සාමි”ති-ඉමිනා අන ඤ්ඤසාධාරණං අත්ථබ්බඤ්ඤානසමපනනං නවභිග්ගසන්ත්ථසාසනසබ්බාතං පරියත්තිසාසනං-පරිපුඩං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙස්සාමි”ති-ඉමිනා සික්ඛාත්තසසඞ්ගතිතං අනිපරිපුඩං පටිපත්තිසාසනඤ්ච පකාසෙසි ධම්මරුජ, තෙනෙව පත්තබ්බමග්ගඵලසබ්බාතං පටිවෙධසාසනඤ්ච, ඵචං හගවනා තිව්ධකල්‍යාණංවසෙත වෙව සාසනමග්ගබ්‍රහ්මචරියව සෙන ච තදුපගනත්තබ්බසාමඤ්ඤඵලවසෙන ච සමපාදිතෙ පනා නඤ්ඤසාධාරණෙ සාසනෙ හිනනාසිලානං සමණදුසසිලපුග්ග ලානං වසිතුං වා පවිසිතුං වා කොචි ඔකාසො න තෙත්ථ, තෙනාහ හගවා—

“සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දො න මතෙන කුණ්ඨෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දො මතං කුණ්ඨං තං බිප්පමෙව තිරං වාහෙත්ථි උලං උස්සාදෙති, ඵචමෙව බො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුසසිලො පාපධම්මො අසුචි සඤ්ඤාසරසමා

- වාගේ පටිච්ඡන්ධනකමනේනා අසාසමණෝ සමණපරිඤ්ඤා අබ්බුතචාරී බ්බුතචාරීපරිඤ්ඤා අනේනා පුනී අවස්සුතො කසලබ්බානා-න තෙන සමෙකාසංවසනී බිප්පමෙව නං ඉන්තිපනිතා උකඛිපති-කිඤ්චාපි සො භොති මජ්ඣෙ භික්ඛු සංඝස්ස නිසිනේනා අථ බො සො ආරකාච සංඝමා සමෙකා ච තෙනාති”.

කසමා එවං භගවතා සො භින්නසිලො සමණදුස්සිලපුග්ගලො සංඝස්තො දුරිකතො? සො හි සුපටිපන්නතාදිසමාපටිපත්තියා අපගතොච, සුපටිපන්න උප්පටිපන්න ඤයපටිපන්න සාමිච්චි පන්නතා සංඛාතා සංඝගුණා සබ්බසං කල්‍යාණපුට්ඨන භික්ඛුනමපි සාධාරණා නොහති, භින්නසිලො හි සමණදුස්සිල පුග්ගලො එකනෙතනෙව තෙති ගුණෙති අපගතො පරිබාහිරෙව නොති, තස්මා තාදිසො සමණදුස්සිලො සුපටිපන්නතාදිසොතා පත්තිමග්ගපටිපත්තියා ආරකාතා සාසනපටිපත්තිනොපි දසමෙ පාරිපුග්ගලිකදකඛිණධාරිනො නෙවනේනාගධො භොතීති දඬිබ්බං, එවං භින්නසිලානං සමණකච්චරානං පුග්ගලානං සාසනතොපි සාසනිකසංඝස්තොපි පටිපත්තිනොපි සබ්බථාච පරිබාහිරත්තායෙව මහාකාරුණිකෙන භගවතා අත්තනො සාසනෙ තෙසං චතුපච්චය සංඛාතො ජීවිතපරික්ඛාරෙපි නානුඤ්ඤාතොච, එවං අනඤ්ඤා සාධාරණස්ස සබ්බඤ්ඤාසාසනස්ස විජ්ජමානසභාවං යථාතුතං පඤ්ඤාය උපපරික්ඛන්තානං අත්තත්ථපරත්ථකාමානං විඤ්ඤානං තාදිසා භින්නසිලා සමණදුස්සිලපුග්ගලො පන ධම්මතොපි විනය තොපි පටිපත්තිනොපි පටිපන්නකපුග්ගලතොපි සාමඤ්ඤඵල තොපි අනුඤ්ඤාතජීවිතපරික්ඛාරතොපිසබ්බථා පරිබාහිරයෙවති සමාඤ්ඤායතෙව, තස්මා කල්‍යාණපුට්ඨන විපස්සක මග්ග ධර්ම සංඛාතෙසු සොතාපත්තිඵල සමුප්පිකිරියාය පටිපන්නපුග්ගලෙසු දුතබ්බා දසමිපාරිපුග්ගලිකාදකඛිණා කථං භින්නසිලෙසු මග්ගදු සිසු දුස්සිලපුග්ගලෙසු දුතබ්බා භවෙය්? සමෙ තාදිසා සමණදුස්සිල පුග්ගලා යාච සුබ්බතසමණවෙසං ඡදනං කතා චොරහාවෙ යතා සීලවන්තානං අනුඤ්ඤාතපච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්ති තාවතෙ ථෙය් පරිභොගිකා තෙරසමිං පාරිපුග්ගලිකං දකඛිණං පරිභුඤ්ජන්ති නාඤ්ඤන්ති දඬිබ්බං.

තථාම “යථාච්චතෙසු චුද්දසසු දකඛිණාපටිග්ගාගතෙසු දසමදකඛිණායං පටිට්ඨා යෙව භවෙය්”ති ඉදං පසාදනීකාරස්ස සද්දත්ථාපගතං දුබ්බාකාසමෙව නාවෙවත්ථ යථාතුතස්සො ගම්‍යතෙ,

- 188 සචෙ සො දුසසිලොත්තරාදි-වසෙන ගන්තාරකො
යම්දං විනිව්ජයං ආත-න සො ධම්මානුලොමිකො.
- 189 පාප්‍රිඤ්චිකථකොච නාගසෙනිකතං මතං
තත්ථ සො පකම්පනොච ගහොචා විපරිතසො.
- 190 අධම්මං පරිදිපෙති සාසනත්ථිලොමකං
සද්දෙවකස්ස ලොකස්ස තං සියා අත්තාසකං.
- 191 දසමෙ දක්ඛිණධර්මානෙ භින්නසීලං යථෙතථෙව
කතොපි යාදිසො තෙන වායාමො සො නිරුත්තො.
- 192 සබ්බාධිගමුපායෙති මුත්තො දුසසිලපුග්ගලො
කථනානු දසමෙ යානෙ දක්ඛිණානං පතිට්ඨතෙ?
- 193 සබ්බාධිගමුපායෙසු පඨමං සරණං සියා
තස්මා තතො විමුත්තස්ස සරණං වෙ කුතො සියා?
- 194 භින්නසීලො අසරණො දුසසිලො සො කථං සියා
සොතාපත්තිථලං සච්ඡි-කාරකො ඉධ සාසනෙ?
- 195 ඉද්දති විස පුබ්බෙඛපි යෙ යෙ කෙරුටිකා ධම්මා
භින්නසීලා අසමණා සාසනොලීනවුත්තිකා.
- 196 අසනෙන සකසන්නානෙ භුණෙ සඛගස්සනාදරා
ගන්තෙඤ්ඤාපසුං නාත-සෙනත්තරුදිනාමතො
- 197 තච්ඡ්ඤා තාදිසංපත්ත-ලාභසකකාරකාමිනො
මබ්බොති චුච්චම්මොති පකාසෙනති ජයන්තිකා.
- 198 ධම්මාධම්මමඡ නන්තා ගිහිපබ්බජ්ජා පිච
වරන්ති විසමං තෙසං මත්තමාසඡ්ඡ්ඡ පායසො.
- 199 පාපුණන්ති තතො දුක්ඛ-මධිකං තෙ අවිදුසු
සාධුජනපසසා දතිකාරො තෙසං ධුරෙ සිතො.
- 200 අත්තතො සත ගන්තෙ සො බුඬධම්මනායාපගෙ
අඤ්ඤාමඤ්ඤාසමෙ යානෙ දසෙසනො භින්නසීලිනො.
- 201 පලාපසමණෙ සොතාපත්තත්ථං පටිපඤ්ඤෙ
නානුමුස්සති යස්මා සො බහුනනං පුබ්බාධකො.

- 202 සභාගසඛගණනෙන් හිනනසිලවිටි වකුටු,
සඛගණසිති යො දෙවනානුදේවවිනිව්ජයො.
- 203 බුබ්බමු විරුද්ධො සො නම දුස්සිලපුග්ගලො
සොතාපතතිඵලත්ථො පටිපනනසමො සියො.
- 204 අභිධම්මේනොති ලබ්බායං පාකථො සො සභාගතො
ධම්මානං පුග්ගලානං වා න ජානාතිසභාවනො.
- 205 ඉති ධම්මවිරෝධස්සො විතයාපගතං තථා
සද්දත්ථාපගතස්සොපි දෙවනානුදේවවිනිව්ජයො.
- 206 ඡ්ඡෙදකතො වික්ඛන්තො ධම්ම-කාමො මග්ගංව සබ්බයං
විසුඛධම්ම මාද්දය විසුඛො සාධයනතු ථෙති.
- 207 උස්සනන දුබ්බතවිනිව්ජය මත්ථකාමො
පස්සන්දය ඡ්ඡිධිය ඉමං සහධම්මිකං සෙ
සෙවනාති ධම්මවිනයානුගතං විභාගං
නො යනති සෙ විසමතං සමතංව යනති.

**ඉති හිනනසිලානං සමණදුස්සිලපුග්ගලානං දසමිසා
පාසිපුග්ගලිකාස දහතිණාස අනුනතාගධගාම
පට්ඨිපතො.**

ඉතොපරමපනි.

- 208 යා පපස්සකථා තත්ථ දිස්සතෙ විසමාකුලො
ගත්ථකාරකථේරස්ස සත්ථාගමවිරෝධිකා.
- 209 තදත්ථාය මයං කාලං නෙව ඛෙපෙම තමපන
ගෙට්ඨා චුත්තනගෙගෙව සංසඤ්ඤායාන වික්ඛන්තො.
- 210 අනත්ථසංහිතං සමමා ඡ්ඡෙදකතො අත්ථසංහිතං
ගණනනතු අත්ථකාමො ථෙ ගණනියමෙපත්ථ අපපකං.
- 211 පාළිඅට්ඨකථාවිකා නගස්සො විපරිතසො
නාගසෙනමතස්සොති පසිඬං තං කථාමුඛං.
- 212 ගහෙතො අනතනො ලභි-වසා අත්ථං විබාධයං
සහකාරනාති කිම්පකකං දදංවායං අනත්ථං.

- 213 පකාසෙති අනො ගැනි-කාරසෙය්‍යතස්ස කිංචිදිසං
කිංචං පස්සානු යමුබ්බ-සාසනාතිරතා හවෙ.
- 214 සිටිකොසලලාලධිකාර-ථෙරස්ස මුට්ඨකස්ස හි
දෙසං විනිවුජ්ජෙ දස්ස-සනෙතනෙනො ධුමුකෙ.
භණො බ්‍යත්තතරෙනෙව යොගබ්බං සංඥාසගෙහි.
- 215 තාදිසාය අනාවො බ්‍යත්තතායෙව අනනති
මුට්ඨකස්ස යනිස්ස යථාධමමිතිවුජ්ජයං.
බහිකාතුමලං ධුමු නසො නෙව නිදසසිතො.
- 216 ගජො පනත්තනො තෙන දුපපපඤ්චකථාය හි
පරිසුරිතමතොතොව දිස්සතෙ නව ගාහියං හි.
- o—
- 217 තත්ථාපි විසමො එකපණ්ණවුත්තවිනිවුජ්ජයො
චුතොතො යො ගජකාරෙන තත්ථාසුත්තං හණ්ඩිතො.

අපි ම-අත්තනො ගජො එකපණ්ණවුත්තවිනිවුජ්ජයං දෙස්ස
නෙතන දෙවානඤ්ඤෙවරෙහි සබ්බථාපි අත්තනො පටිභානං
දුතක්කපරියාහතං දුබ්බිතිවුජ්ජයං දෙස්සාමො පරියොසානෙ පන.

“ඉවෙවං එකන්තවිනයපටිවිරුඩ්ඛිදං වසිකතාලපණ්ණං
කාතුමාරහතෙතභායසමනෙතති පඨමමෙවෙනං සමණස්ස
රූපං කපටියපරිකාරං වා නො වාහි යොනිසො ආහොගං
කතො සවෙ විනයානුකූලං සමණානුරූපං හවෙය්‍ය කතො
ධාරෙතබ්බං සියා තථා අවිමංසිතො අත්තනො මනිමත්තකෙන
කතො ධාරෙතුමාරචිතතායෙව අනුතාපකාරණඤ්ච ජතනාති”
චුතො.

ඉදං ඛො පන දෙවානඤ්ඤෙවරෙස්සාවාදං පඨමමෙව අසල
කෙතො එකපණ්ණවුත්තං ධාරෙන්නානං හික්ඛුනං මහත්තං
අනුතාපකාරණං ජතනාති සො උදනෙව, කිමජොයෙවං චුත්තනති
උපපරිකඛන්තානං සතං තමෙවං උපට්ඨාති, සො පනෙකස්මි
සමයෙ සකතිකාසිකානං පටිවිරුඩ්ධො හුතො එකපණ්ණවුත්තං
ධාරෙන්නානං හික්ඛුනමන්නරං පටිසිතො සසිසෙස්ස තමෙක පණ්ණ
වුත්තං ධාරෙමානො විහරෙනො යද, කදචි පුබ්බචුත්තතිකාසි
කානං සනතිකං ගවුත්ති තද, එකපණ්ණවුත්තං යපෙතො ගවුත්ති
එකපණ්ණවුත්තං පකතිසා ධාරෙන්නානං සනතිකං ගවුත්තො
නං ගතෙතො ගවුත්ති, එවං පටිපඤ්චමානො සො තද තනතිස්සා
යෙව මහත්තං අනුතාපමාපජ්ජි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිස්සවෙදෙසි,

තෙතෙව නථා තෙසු විසු පකඛිකෙසු හිකුසු වඩකතාවෙන එක පණ්ණව්ජනතස්ස පරිහරිතහතා තං වඩකතාලපණ්ණනති වවුත්තං අපි ව තෙතෙව තද, වඩකවිභොගන ධාරිතෙකපණ්ණව්ජනතෙව වඩකතාලපණ්ණං නාමජතං-නාඤ්ඤාති සුඛවිභොගන ධාරියමා නනති දට්ඨබ්බං, සො පුන තෙසමපි පටිච්චාදො සමානො පුබ්බ චුක්ඛිකායමෙව පටිසිත්වා අනුතනො ගණේ නිද්දට්ඨාති ඡ විටා දට්ඨානාති උපපාදෙසියෙව.

සොපනෙත්-“එකනනවිනයවිරුඛිදං වඩකතාලපණ්ණනති” වදමානො අසවංආහුතං වඩකත්මෙව වදනී, ඉමසමිං උඩකාදිපෙ පනෙතරති වසන්තානං නානාතිකාසිකානාං රුමඤ්ඤාතිකාසි කෙතිහිකුසුති පරිහරියමානං සමණසාරුප්පං කපපියං පඤ්ඤාතනානු ලොමං එකපණ්ණව්ජනතමපන න කෙවලං තෙසමෙව පරිකධාර හුතං න වෙතං වහගමානිකමෙව අථ ඛො තමිදං එකපණ්ණව්ජ නතං පොරුණිකා සියාමමරමමනිකාසිකාපි ධමමවිනයධරා සිකඛා කාමා හිකුසු පරහරි-සුයෙව, තෙති විනයනරුකෙති මහාථෙරෙති පරිහරිතං තමෙකපණ්ණව්ජනතං විනයානුකූලං අනවජ්ජං සමණ සාරුප්පං “එකපණ්ණව්ජනතමපන සබ්බණේව චට්ටනී”ති මහා ඛිණ්ණසවෙති අට්ඨකථාවර්ගිකෙති ආරාමආරාමුපචාර ගාමනිගම නගරදීපු සබ්බණේව සබ්බෙසංගිලානාගිලානානං ධාරෙත්තුං කපපි යනති නියමිතං කපපියජනතමෙවනි නිසංසංව ජනනකා රුම ඤ්ඤාතිකාසිකාපි හිකුසු පරිහරි-සු වෙව පරිහරනති ව, දෙව්නඤ්ඤ ඤාණදසො පන සකාචරියපාචරියාදීති වුඛිමහාථෙරෙති ධාරිතං තමෙකපණ්ණව්ජනතං ජිගුච්ජනතා අවමඤ්ඤනතා තං ඡබ්බෙත්වා කාලරහතාදිවණ්ණවිකාරං නානාවිචිතතං කාමභොගීනමෙවත්ථාස කරියමානං ගිහිජනතං ධාරියමානාව තමෙකපණ්ණව්ජනතඤ්ඤව තං ධාරියමානො ව අපට්ඨෙජ් හිකුසු ගරහනති තෙසං දෙසමාරො පෙනති න මෙ වෙසො කතඤ්ඤානං සපුරිසමනුස්සානං සභාවො, තමෙකපණ්ණව්ජනතංගි එතරති ධාරියමානා රුමඤ්ඤාතිකාසිකා හිකුසු යථා වා තථා වා භොගනු තෙ දෙව්නඤ්ඤත්ථෙරදීනං යං කිඤ්චි අපරධං අකාසුං වා කරොන්ති වා සබ්බමෙවෙනං අපමාණං සකාචරියපාචරියාදීති වුඛිමහාථෙරෙති යාවජ්චං-අනුතනා ව කාලං පරිහරිතං කපපියං විනයානුලොමං එකපණ්ණව්ජනතං ජිගුච්ජ නොනා අවමඤ්ඤනො තමාරබ්භ විවදනොනා අවිනයං පකාසෙ නොනා කාලං බෙපෙති අයුතතමෙවෙනං මිහනදුගිතං සභාවො, අනුතන.

“යස රුකබස ජායා නිසිදෙය සයෙය වා
තස සාධං භසෙයෙය මිතනුගිති සො නගේ” යි.

තථා හි “තමකපණ්ණව්ත්තනමපන එකනනිනසපට්ඨිරුඛ
නති” වදනොදෙවනානුකේරසු වචනං අයුහනමෙව, තෙන භග
වතා ජනතා පසුතා අරහතා සමමාසංක්‍රමෙන් සාවකානං සිකඛා
පදං පසුකපෙනෙන බහුති කපටියාකපටියවන්ති සරුපතො
දසෙසා පසුකපෙනෙන, තථාපි ලොකෙ කපටියාකපටියවන්ති
මනෙකතතා තෙසං තෙසං ජාතිනාමාදිති දසෙසා පරියොසා
පතෙ දුකකරතතා ම මම සාවකා කුකකුචවතා සිකඛානාමා ලජ්ජ
නො විනයධරා හික්කු එතනුපාසෙන කපටියාකපටියාති විනිවිජ්
නියනාති නගරමයාවාසෙර ස්ථිතො සබ්බකාසිකො වාතුමුඛො
මහාආදසො විය විනයපරියතනිසඛානො මහානගරවාසෙර මහා
පසෙසපසුකපෙනෙන සඛාතො වාතුමුඛො මහාආදසො ස්ථි
තොව, තස්මිලොකියමානමපන තමකපණ්ණව්ත්තනං සබ්බථාපි
අට්ඨිරුඛමෙව විනයානුලොමමෙවසියා, තසමා තස්ම ජනකදණ්ඩන
කතසෙසෙව එකපණ්ණව්ත්තනං නාම හොති නාසෙසනති වදනො
දෙවනානුකේරසු වචනං එකනනිනසපට්ඨිරුඛමෙව හොති තසු
පන දණ්ඩා තස්ම ජනකො වා යස්මි කස්මි ජනකො වා හොතු
තං අකාරණං, දෙවනානුකේරදීනංති ආවරියපාවරියාදීති මහාපෙ
රෙති පරිහරිතානං එකපණ්ණව්ත්තනානමි මුඛිසඛාතා දණ්ඩා
තස්ම ජනකා වා අසෙසස්ම ජනකා වා අහෙසු”ති වුච්චි මහලුකෙ
සුච්චි වා ජනිතබ්බමෙව.

රුමසුකනිකාසිකෙති හික්කුති පරිහරියමානසෙසකපණ්ණව්ත්ත
තතසු පන සබ්බථාපි විනයානුලොමමෙව සිහලහාසායාතිසඛි
තෙසු බහුසු ගතෙසු පාළිඅට්ඨකථාටිකානෙයෙති විජාරිතොව
දියතෙ.

- 218 විනයානුගතං එක-පණ්ණව්ත්තනං පටිච්ච යං
විනිව්ජයං අකා දෙවනානුකේරෙ විරොධිකං.
- 219 නෙව සො නිව්ජයො තසු විනයානුගතො සියා
තසමා තං නෙව පටිච්චනාති සාරතො විනයසෙසුනො.
- 220 ධාරෙනා ලබ්ඛිකා එක-පණ්ණව්ත්තනං යමජ්ජයෙ
යතයො තාදිසෙසෙව ජනං පොරාණිකාපිච.
- 221 ලබ්ඛිකා යතයො ධාර-සිංසු සන්තිමනානුගා
භුච්චිකාචනාර්ථං තංච කතං නො තබ්බිසෙසතු.

- 222 සමකාවතාරතං වාපි තදඤ්ඤං වාපි සබ්බසො
කපපියාවයං ඡන්තං කපපියංව සියා හූව.
- “එකසණ්ණවත්තනවසන සබ්බසෙව වට්ඨති”ති.
- 223 ඉමං අට්ඨකථාපාඨං ඡන්තනාව පුරුතනා
අකාසුං තාදිසඤ්ඤක-පණ්ණවත්තං යති පපියං.
- 224 තත්ථ ඡතකදණ්ඩන කතං ඡන්තංව කපපියං
නාපරනති වදං ගන්තොති අවිතො වදෙ.
- 225 තත්ථ වා යත්ථ වා ඤ්ඤත්ථ ඡන්තො වාපන කත්ථි
දණ්ඩා ඡන්තස්ස භික්ඛුනං කපපතෙ කපපියබ්බිකො.
- 226 දණ්ඩෙව භි බබ්බතී ගන්තොති තභිං තභිං
විතසඤ්ඤා තථා ඡන්ත-දණ්ඩ මොලුඛ නො සිතා.
- 227 අකපපියංව ධාරෙනා කාලවණ්ණාදිදුස්සිකං
ඡන්තං එකන්තසමුද්ධි ගාරයනං කාමහොතිකං.
- 228 ගන්තාරාදයො භික්ඛු කපපියං එකපණ්ණිකං
ඡන්තං සාවජ්ජමිවෙව වදන්තිධ අහො අහො.
- 229 “අවජ්ජෙ වජ්ජමතිනො වජ්ජෙ වාචජ්ජදුස්සිනො
මිච්ඡාදිසමාදානා” තාදිකං කීං නුපස්සෙරෙ?.
- 230 සාමඤ්ඤභිරිතාවෙධ පරිකතා මපි කපපියං
ධාරෙනා යතයො ලජ්ජ පරෙසං කපපියෙන කීං?
- 231 බහවො ලාභසකකාර-යසොපරවසා යති
අබ්බුතා අනුමත්තමපි කපපියාකපපියත්තනං
අකපෙපත්තාව ධාරෙනා පරිකතාතෙව තංයථා.
- 232 ඡන්තපාතනඤ්චකෙ බහාරාමෙ අනාමයා
රාසායනිකරභෙගති රත්තානි පිච චිවරෙ
භිතාවයවකෙ එකෙ ධාරෙනා අනබ්බිතෙ.
- 233 පහත්තාය ධරනෙනකෙ චිවරපෙළං විචිත්තකං
හොරායනෙනපි ධාරෙනා සුචණ්ණරජතාදිකෙ.
- 234 කායං ගකෙත ලිමෙපනා කාමහොති නරා විස
මුලොකෙනති ච ආදුසෙ අභිලානා සකං මුඛං
පටිසන්ති පනකවෙව ගාමං දුපපාරුතබ්බිතො.

- 235 කෙසෙසුදු හරනොනෙ කහතරිකාය කලකා
ලසුමෙව් එකවෙව් හරනා කාමිකා වී.
- 236 මැරු පිටනා එකවෙව් ආසවාදිවසා කතං
යාවකාලිකපානානි විකාලෙකෙ පිටනා ව.
- 237 ගෙලඤ්ඤං පුරතො කතා විකාලෙකෙ සසනානි ම්
“ශිලානානං අනාපනානි ඉති” තෙ තස්ම භාසරෙ.
- 238 දනකකට්ඨං න බාදනා තදන්ධාය අකපපියං
වාසවුණ්ණාදිකිව්වම් කතොනනාගාරිකා වීය.
- 239 විහාරෙ වා සරෙ වාපි භුඤ්ජනොනෙ අපතකකා
නානාවණ්ණවිවිතොසු මහාකාභාජනොසු ව.
- 240 රජතාදිදබ්බිහන්ධාපි තුලිකොසු නිසිදිය
භුඤ්ජනානි බුධිපඤ්ඤානාං අකපෙපතොව කිඤ්චිපි,
- 241 භතතාපනගතා එකෙ මුලං දකාන භතතකං
ගතොතා පරිභුඤ්ජනානි ගතට්ඨාච නිදං මුසා.
- 242 මාතුගාලෙසරෙසවාපි එකව්ජනොනසු රතනියං.
සසනොනෙ තපෙවඤ්ඤා තීරතතමපන උතතරිං.
- 243 සඨිං අනුපසම්පනන-ජනෙහි ව තථාපරෙ
එකතො සාමණෙරෙහි පරිත්තාදිං භණ්ණානි ව.
- 244 ආයතනෙත එකවෙව් ධම්මං ගීතසසරෙනිධි
භණ්ණානි ව පරිත්තමස් වජේරනනා අකකිතෙ පදෙ.
- 245 යස්මිං රොගෙ පනුප්පනොන භූතවෙජේ නිමනනිය
නව්වාපෙතනි ව එකවෙව් බලිමපිව හරනානි හි.
- 246 සමෙතරහි හිඤ්ඤානං එකව්වානං පවත්තනං
වකඛාමෙත් කද අනතං පාපුණ්ණියාම සබ්බසො.
- 247 තාදිසෙහි දුරාවාර-සමණෙහජ්ජ සාසනං.
සබ්බිලිඨං තථා අතන-පබ්බජ්ජතතඤ්ච සාධුකං
අපසානනාව කිඤ්චාපි ගජ්ජකාරාදයො යනී.
- 248 විනයානුගතං එක-පණ්ණව්ජ්ජනතං අකපපියං
ඉති පසානනා භාසනානි දෙසො කලියුගෙ අයං.

249 පරරකිගවෙසෙනෙ සකියතතාන පෙකබ්බා
උසුසනහි යථාධම්මං වරතං හි අභ්‍යා අභ්‍යා.

250 උසුසනතු උසුසනතා
පසනතා ධම්මකාමිනො
සෙට්ඨත්තමෙව ගණනතතං
නො පමජ්ජනතු සාසනෙති.

ඉති අපට්ඨෙවෙහි ලජ්ජපෙසලෙහි හික්කුහි
සබ්බත්ථ පරිහරිතබ්බස්ස එකපණ්ණවත්ඨකාසස
සබ්බථාපි විනිශ්ශානුකූලතා පරිදීපනා.

— — — — —

අථ සීලවිපතතාදිවිභාගො දෘසියිමෙ.

251 ලබ්බසාසන පබ්බපෙජ්ජා-පසම්පනතිකා ජනා
පරිහිනා තතො යෙන දුස්සිලා භොනත්තලජ්ජිනො.

252 අපායඤ්චාපපජ්ජනති කායස්ස භෙදතො පරං
තඤ්චාපි දස්සගිස්සාම දුරුචාරං සමාසතො.

253 සබ්බදුක්ඛනියසරණං-තිබ්බාණං සච්ඡකාතවෙ
පබ්බපෙජ්ජං අනුජනිධි මහාකාරුණිකො ජිනො.

254 තස්මිං පවරපබ්බජ්ජා-බෙතෙන සීලග්ගබඤ්ඤදෙ
සනතසික්ඛාබ්‍යසස්සානි රෙපෙච්චාන තතො මුනී
සනතාපනතාබ්‍යගොණෙ නු නිවාරෙතො චතිං අකා.

255 පාඨිමොක්ඛාදිභෙදෙන සීලං තත්ථ චතුබ්බධං
සික්ඛාපදිකසීලං හි පාඨිමොක්ඛනති වුච්චතෙ
තඤ්ච වාරිහතවාරිතත චසෙන දුට්ඨධං සියා.

256 මනොජ්ඣිමසුත්තං යො සංවරො සනියා සියා
ඉත්ථිසංවරං සීලං නාම තං ඡබ්බධං සියා.

- 257 සුඛබ්බතිකුට්ඨං යො පජ්ඨිමා අනෙසනං
කුහනාදිඤ්ච ධම්මෙන සමෙත්තප්පනනපච්චයං
පරිභුඤ්ජති තස්සෙධ සීලං ආර්ථිසුඛිකං.
- 258 යොනිසො පච්චවෙහ්ඨිමා පච්චයෙ ධම්මකො පන
පටිසෙචති යො තස්ස සීලං පච්චයතිසුඛිකං.
- 259 එතෙසු පඨමං සීලං සධාය දුතියමපන
සතියා තතියං සීලං තීරියෙන චතුත්තකං
පඤ්ඤාය රක්ඛිතබ්බං ච සියා පබ්බජ්ඣෙතිහ.
- 260 එවං චතුබ්බධං සීලං අබණ්ඩාදිවසෙන යො
පාලෙති සොධ සමපනන-සීලො හවති සාසනෙ.
- 261 තාදිසො සකපබ්බජ්ජා-බෙහෙන පබ්බජ්ඣො තථෙ
චතුද්දසාපගෙ සිකඛා-සංයො වඩෙස්ති සබ්බථා.
- 262 තතො සො ලභතෙ අග්ග-ඵලං වෙ හවගාමිකො
ලභතෙ සග්ගසමපනනං සුඛසීලසසිදං ඵලං.
- 263 තත්ථාපි පාතිමොක්ඛනො-ගධෙසු පන සත්තසු
පාරාජිකාදි ආපනනි-කබ්ඤ්ඤ සමණො හි යො
පාරාජිකං සමාපනොනා සාසනා සො වුතො සියා.
- 264 චෙට්ඨනං තිසු මග්ගෙසු යත් සෙවෙ පරුජ්ඣො
පඤ්චවිසපයොගෙසු යෙනාදිනනං හි ආදියෙ
ගරුකං ථෙය්‍යවිතොනො යො සොපි පාරාජිකො සියා.
- 265 මත්තස්සවිග්ගතං ජනං ජිවිතා යො වියොජයෙ
තදත්ථාය ච යොජෙය්‍ය සොපි පාරාජිකො සියා.
- 266 අසනනං අත්තසනනානෙ ක්ඛානාදිං යො පකාසයෙ
අත්තපනාසිකං කත්වා පාටිචෙජා සො පරුජ්ඣො.
- 267 සාරාගො යො පරසසඤ්ඤ-ජනං සකමුඛෙන වෙ
ගණ්ඨාති අථ තත්ථෙව වච්චමග්ගෙන රාගවා
නිසිදති ච යො එතෙ වෙපි පාරාජිකා සිත්තං.
- 268 මුදුපිට්ඨිකොපි යො භික්ඛු අභිගජ්ජනං සනං යද
මුඛෙන පන ගණ්ඨාති ධනමිත්වා පරුජ්ඣො.

- 269 දිසභග්ගතො යො ලලිඛි සාරතොති යද සකං
අභග්ගතං මුඛ වාර වච්චාභො සකෙ යති
පච්චෙසති තද සොපි හොති පාරජකො හතථ.
- 270 අනන්තරිසිකා පඤ්ච භික්ඛුනිදුසකො පිච
ථෙය්‍යසංවංසකො නිත්‍ය-පක්කතො ත්‍යගිතෙ පිච
හෙට්ඨා වුහො ච අනෙකෙ ක්‍රියානංඨං ව සොලස.
- 271 පාරජකා අසමණා දුස්සීලා පාපධම්මකා
සිසව්වනනාච පුරිසා ගුණජ්‍යාපනා සිද්ධං.
- 272 මායාවිතොච තෙ භික්ඛු-පරික්ඛාදය හි පච්චෙසෙ
භුක්ඛනා වන්දනාමාන-පුජ්‍යදිනිධි සාදය.
- 273 කායසස්ස හෙද සන්දර්ථ-කාලසුත්තාදිනාමකෙ
තිරසෙ උපපජ්ජති මහාදුක්ඛං චුක්ඛති වෙ.
- 274 සමුසාදිසෙසමාපනනා තත්ථානෙ අනාදර
තෙපි අවචනනදුස්සීලා දුස්සිතනගුණා ඉත
පතිට්ඨං න ලභනෙතථ ධුටං දුගතිගාමිනො.
- 275 ඵලලව්වසඤ්ච පාවිතතිං පාවිදෙසනිය මපිච
දුක්ඛචඤ්ච සමාපනනා තථා දුබ්භාසිතමපිච
දෙසනාය න සුඤ්ඤානි ත්‍යාලජ්ඣි සමණා සිද්ධං.
- 276 කායසස්ස හෙද තෙවාපි දුස්සිතනගුණා හතථ
තිරසං වා තිරච්ඡාන-යොතිං වා උපපජ්ජරෙ.
- 277 පාරජකං වා සමුසාදි-සෙසං වා පනනප්‍රග්ගලා
සිලවිපනනකා නාම භෙසාචාරවිපනනකා.
- 278 සමමාජ්චං පහායෙධි මිච්ඡාජිවෙන ජිවිකං
කරොනති සමණාජ්ච-විපනනායෙ හටනති හි.
- 279 දසවස්සකාය මිච්ඡා-දිසිතා යෙ සමඛගිතො
නොනති දිසිට්ඨනනා තෙ වහනරෙමෙපි දුගතා
- 280 අලජ්ජි සමණා යෙධි අත්තානං සාසනමපි වා
අපසාමානා සිද්ධං-පතිකුට්ඨං වරනති හි.
- 281 වෙජ්ජකමමභගනකතන-වස්සවිලාදිනා පිච
කුලදුක්ඛකමමන ජීවකොතෙ අලජ්ජිනො.

- 282 පරසනාකආරාම-විහාරදාසභිකා පරෙ
අට්ඨං කරෙනති සාමිති සාමසෙසුද අනපෙක්ඛිතො.
- 283 බුභිකං ධම්මකං වාපි සංඝිකසුච සකිංකා
වළසෙසුනති තථා සුභි-මිත්තාදිනමපි දෙනති හි.
- 284 වනිජ්ජමපි පයොජෙනති මුලං වසෙසිනති වාපරෙ
කිනිත්වා බෙහෙවත්ථාදිං වසෙසිනනාගාරිකා විශ.
- 285 අවජ්ජසෙසුදිතො බුඛ-පසෙසුතසුලංඝනෙ බහු
නිසුත්තා යතයො කසමා පායදුක්ඛා න භායරෙ?
- 286 ආකච්චයනාදි සුත්තනන-පරියායං ජිනෙරිතං
සඬාය පච්චෙකකිනනා යතයො වජ්ජිතරුතො.
- 287 දුස්සිලහතමලං සබ්බදුක්ඛහෙතුං විසොධිය
සුසිලහතජලෙනෙධ සුඛං සාධෙනතු සාධවො.
“දුලභසුච මනුස්සහතං බුඬිපපාදෙ ව දුලභො
“දුලභා බණ්ඩපහති සඬමො පරමදුලභො”
- 288 ඉවෙවනෙ දුලභථයානෙ යොනිසො පපරික්ඛකා
අපමනනා අහොරහතං සුසුදුනතං බුඬිසාසනෙ.
- 289 ජිනසාසනපබ්බජ්ජං ලභිත්වාන සුදුලභං
පත්තබ්බං තප්ථලං නෙව පපෙපානති යතයො ඉහ
තෙසං රිත්තාව පබ්බජ්ජා බණ්ඩත්තාව තෙ සිසුං.
- 290 තසමා දුස්සිලතායසුච දුස්සිලෙසු ව විදුසු
සංවිග්ගමනසා ධම්ම-වාදී දුස්සිලපක්ඛිනා
මා භවනතු තදත්ථාය විවාදමපි කරුනතු මා.
- 291 එවං සීලසුච දුස්සිල- හෙතුසුචාදිනමමපි
සුචා විසෙසු යථාහුතං සීලං සඬා සුරක්ඛිය
පපෙපානතං ලොකියං ලොකු-හතරසුචාපි සුඛං වරනති.

ඉති සීලවිපතනාදි පරිදිපනා.

- 292 දෙවනනුයුග්ගේ භවය ගණන සන්ධානවගා
ගෙ දිසානති බහු දෙසා සබ්බං තප්පකාසනා.
- 293 ගණනායං සාති වෙසුලං සාරණං සමයොපිනො
අප්පණො හොති අවහානං ගණකාරොපි කුජකතො.
- 294 තෙනෙනනනනන සබ්බං-විරොධා තත් දිසාගර
තෙවෙත් දසසිතා සද්ද-දෙසා වාපි තදසිතා.
- 295 සද්දත්තිනා ගෙවසෙකු දිසාගර තත් පායසො
සද්දත්තිසුභිකාමා තෙ සලලකෙබනතු සුඛි ජනා.
- 296 තදත්තාය මයං කාලං නි වෙපෙසාමිතො පරං
එතදත්තාය නො අසි-මාසො කාලො හි වෙපිතො.
- 297 දෙසා පසාදනිගණෙ සසුඛසන්තතිමනනකා
සහබ්බමිකාව අමෙහි දසසිතා එත් සුත්තිතො.
- 298 ලභකාය ගාලුගගරස්ස පුරත්තිමාය
සමබ්බධාතුඵලකොබ්දමබ්බතිතගො
කෝදගොධ-වහනිගමෙ බ්බුභ්භිතරමෙ.
පාචිනසිහලික මනනිකුලපසිබෙ.
- 299 ජතෙන පනත්තසාසනපබ්බපේන
පේරෙන සාණ්දර-නාමපුරවිදුරෙ
රමෙම පසිබ්බමිමාලය පොත්තකාල-
යාදිති පුප්ඵලගාමලනිරසිතො.
- 300 සබ්බමාදසපටිවෙණ-විහාරෙ වසනා සනා
සොගතෙ වෙදනදාණන්වායනො හායනො අයං
සාවණෙ කණ්ණපකෙහි තු පසුඛමෙ ගුරුවාසරෙ.
- 301 නිට්ඨාපිතො ධර්මසෙන අරබ්දිතො පරං
කතතුණේරස්ස නාමෙත් ගාමනාමෙන පාකටං.
- 302 සබ්බමිග්ග පටිදීපන ජනමග්ගං
යං පුඤ්ඤමෙත් සනර්මරසනකායා
පපෙපානතු තෙන අමගං සමණාපි හිනන-
සීලා සකිසකඵසං පටිසොධයනතු.

- 303 සෙ දුමමනීන චරිතානුගතා සයා වෙ
දිපෙනන් ධම්මංතිරුප ධම්ම මෙතෙ
තාපෙනති සාසනවරං අථ තෙපි ධම්ම-
වාදී හටනතු සුඛිතා විමනා සද් භව.
- 304 සමුබ්බසාසනරතා පපතරුපි ධම්ම-
වාදෙඤ්ඤ තෙ සකපරත්ථගවෙසලානා
දුමමච්ඡා නිග්ගහ සුපෙසල පග්ගහත්ථං
පග්ගාතිනො මනිගතා සතතං නට්ඨනං.
- 305 සාධුජනපසසාදනී-කාරණෙරුපි සබ්බද්ද
ධම්මවාදී සුඛි තොතු භෙදනං චසෙසතු සබ්බථා.
- 306 පාලෙනං සාසනං ධම්ම-වාදී ලොකස්ස ඥෙට්ඨා
භූපා ස භූතභූමිස්ස සබ්බෙ තෙ මස්ස සබ්බද්ද්ති.

ඉති

සමමානනාමය
සම නතා.

බ්‍ර: 2151-3.

